

EEN STUDIE VAN DE BRIEVEN AAN DE TESSALONICENZEN

HANS DERCKSEN

WOORD VOORAF

De brieven van Paulus aan de Tessalonicenzen zijn omstreeks 51 AD vrij kort na elkaar geschreven vanuit Korinte. De gemeente te Tessalonica was een jonge enthousiaste gemeente die door Paulus (met Silas en Timoteüs) op de tweede zendingsreis gesticht was. Een van de hoofdthema's in de brieven is de wederkomst van Christus. Sommigen meenden dat die komst aanstaande was of zelfs al bezig was en gingen zich, mede daardoor, ongeregeld gedragen. In de tweede brief brengt Paulus correctie aan op de verkeerde wederkomstverwachting en hij wijst daarbij op het onderwijs dat hij al eerder over dit onderwerp had gegeven.

Andere belangrijke thema's in deze brief zijn: omgaan met vervolging, integriteit van de predikers en heiliging. Dit laatste onderwerp heeft vooral te maken met de bedenkelijk lage seksuele moraal van die tijd. Het is trouwens de vraag of dat in onze tijd beter is. Het was Paulus er alles aan gelegen dat de gelovigen te Tessalonica Gode waardig zouden blijven wandelen (1 Tess. 2:12).

In deze studie wordt ook enige aandacht besteed aan het onderwerp 'opname voor de grote verdrukking?' (2.6 in deel 2). Dit is één van de veel besproken onderwerpen in deze tijd en het ligt voor de hand om na te gaan of er in deze brieven, waarin de wederkomstverwachting zo centraal staat, aanwijzingen zijn die overeenkomen met de vooropnameleer. 'De grote verdrukking' komt als zodanig trouwens niet aan de orde in deze brieven.

Deze studie is in eerste instantie geschreven in 2018. Later heb ik enkele wijzigingen aangebracht die te maken hebben met voortschrijdend inzicht in zaken die met de eindtijd te maken hebben. Zo wordt er enige aandacht besteed aan de visie van de opname van de gemeente voor de toorn (prewrath-visie).

De studie is in twee delen verdeeld en elk hoofdstuk correspondeert met het betreffende hoofdstuk in de NBG-Bijbel. Elk hoofdstuk is weer opgedeeld in paragrafen waarbij de eerste paragraaf, de inleiding op dat hoofdstuk is. Op deze manier is geprobeerd om de leesbaarheid te vergroten. Aan het einde van het hoofdstuk worden nog enkele vragen gegeven om het gelezene te verwerken.

De schrijfstijl is eenvoudig en persoonlijk, gestreefd is naar een logische opbouw. Sommige delen van deze studie zijn/worden gebruikt in preken van ondergetekende. De schrijfstijl is in die gevallen nog persoonlijker.

Verder is het vooral mijn wens dat deze studie mag bijdragen aan de opbouw van Gods Koninkrijk in deze wereld.

Hans Dercksen
Zoetermeer, 18 januari 2025

GERAADPLEEGDE LITERATUUR, NOTATIE

Bij het schrijven van deze studie zijn verschillende bronnen gebruikt. Vooral gebruikt zijn een aantal commentaren uit de Logos 6 Bible Software en wel in het bijzonder de Tyndall Commentaries (Old en New Testament) en de Baker New Testament Commentary. Hiernaast is ook veel en dankbaar de Studiebijbel (online-versie) geraadpleegd. Dit mooie commentaar geeft een schat aan informatie waaronder ook de grondtekst met de transliteratie.

De verwijzing naar een commentaarbron, is aangegeven met een index (superscript). Aan het einde van elk hoofdstuk vindt men de verwijzingen per hoofdstuk. Bij de Studiebijbel is steeds de gebruikte tekst aangegeven en ook, omdat dit werk steeds ge-update wordt, de maand en het jaar. Bij gebruik van de Logos 6 Bible Software is alleen de bron aangegeven. Het commentaar wordt dan gevonden bij de betreffende tekst.

De bijbelvertaling die standaard gebruikt is, is de NBG-vertaling van 1951.

Een aanduiding als (12) betekent het twaalfde vers van het betreffende hoofdstuk. Staat er 4:12 dan wordt het 12^e vers uit hoofdstuk 4 bedoeld van het bijbelboek dat aan de orde is. Soms staat er ook het bijbelboek bij om verwarring te voorkomen.

De kaartjes zijn gemaakt met het software programma Bible Mapper 5.0. De studie is in de eerste plaats geschreven voor de Pinkstergemeente Morgenstond te Zoetermeer. Anderen zijn ook vrij om deze studie te kopiëren op voorwaarde dat het gebruik zich beperkt tot niet-commerciële doeleinden.

BEKENDE AFKORTINGEN

AD	Anno Domini (na Christus)
BC	Before Christ (voor Christus)
e.v.	en volgend
i.h.b.	in het bijzonder
m.b.t.	met betrekking tot
m.i.	mijns inziens

AFKORTINGEN BIJBELS

ASV	American Standard Version
AV	Authorized Version (King James)
CSB	The Chronological Study Bible
GNB	Groot Nieuws Bijbel
HCSB	Holman Christian Standard Bible
HSV	Herziene Staten Vertaling
NB	Naardense Bijbel
NBG	Nederlands Bijbel Genootschap
NBV	Nieuwe Bijbel Vertaling
NIV	New International Version
NKJV	New King James Version
NT	Nieuwe Testament
OT	Oude Testament
RSV	Revised Standard Version
SVV	Staten Vertaling
YLT	Young's Literal Translation
WV 95	Willibrord Vertaling 1995

GEBRUIKTE AFKORTINGEN BIJBELBOEKEN

Genesis	Gen		Matteüs	Mat
Exodus	Ex		Marcus	Mar
Leviticus	Lev		Lucas	Luc
Numeri	Num		Johannes	Joh
Deuteronomium	Deut		Handelingen	Hand
Jozua	Joz		Romeinen	Rom
Richteren	Richt		1 Korintiërs	1 Kor
Ruth	Ruth		2 Korintiërs	2 Kor
1 Samuël	1 Sam		Galaten	Gal
2 Samuël	2 Sam		Efeziërs	Ef
1 Koningen	1 Kon		Filippenzen	Fil
2 Koningen	2 Kon		Kolossenzen	Kol
1 Kronieken	1 Kron		1 Tessalonicenzen	1 Tes
2 Kronieken	2 Kron		2 Tessalonicenzen	2 Tes
Ezra	Ezra		1 Timoteüs	1 Tim
Nehemia	Neh		2 Timoteüs	2 Tim
Esther	Est		Titus	Tit
Job	Job		Filemon	Film
Psalmen	Psalm		Hebreeën	Heb
Spreeken	Spr		Jakobus	Jak
Prediker	Pred		1 Petrus	1 Pet
Hooglied	Hoogl		2 Petrus	2 Pet
Jesaja	Jes		1 Johannes	1 Joh
Jeremia	Jer		2 Johannes	2 Joh
Klaagliederen	Klaag		3 Johannes	3 Joh
Ezechiël	Ez		Judas	Jud
Daniël	Dan		Openbaring	Opb
Hosea	Hos			
Joël	Joël			
Amos	Amos			
Obadja	Obj			
Jona	Jona			
Micha	Mic			
Nahum	Nah			
Habakuk	Hab			
Sefanja	Sef			
Haggai	Hag			
Zacharia	Zach			
Maleachi	Mal			

INHOUD

0. INLEIDING EERSTE BRIEF	9
<i>0.0 De brief .....</i>	<i>9</i>
<i>0.1 De plaats Tessalonica.....</i>	<i>9</i>
<i>0.2 Wat vooraf ging.....</i>	<i>10</i>
<i>0.3 In Tessalonica en verder .....</i>	<i>11</i>
<i>0.4 Doel van de brief.....</i>	<i>11</i>
<i>0.5 Vragen bij hoofdstuk 0 .....</i>	<i>11</i>
1. DANKEN VOOR DE GEMEENTE 1:1-1:9	12
<i>1.0 Aanhef.....</i>	<i>12</i>
<i>1.1 Blijdschap over de gemeente .....</i>	<i>12</i>
<i>1.2 Dankbaarheid .....</i>	<i>12</i>
<i>1.3 Ze zijn uitverkoren.....</i>	<i>13</i>
<i>1.4 Een voorbeeld voor de gelovigen .....</i>	<i>13</i>
<i>1.5 Natuurlijke evangelisatie .....</i>	<i>14</i>
<i>1.6 God dienen en Zijn Zoon verwachten .....</i>	<i>14</i>
<i>1.7 Jezus verlost ons van de komende toorn .....</i>	<i>15</i>
<i>1.8 Vragen bij hoofdstuk 1.....</i>	<i>16</i>
2. DE INTEGRITEIT VAN DE PREDIKERS 2:1-2:20	17
<i>2.0 Inleiding.....</i>	<i>17</i>
<i>2.1 Waaruit bleek zijn integriteit? .....</i>	<i>17</i>
<i>2.2 Grote genegenheid voor de gelovigen te Tessalonica .....</i>	<i>18</i>
<i>2.3 Vragen bij hoofdstuk 2.....</i>	<i>19</i>
3. WANT NU LEVEN WIJ, ALS GIJ STAAT IN DE HERE 3:1-3:13	21
<i>3.0 Inleiding.....</i>	<i>21</i>

3.1 Timoteüs wordt gezonden	21
3.2 Timoteüs keert enthousiast terug.....	21
3.3 Want nu leven wij, als gij staat in de Here	22
3.4 Voltooien wat nog aan uw geloof ontbreekt	22
3.5 Onberispelijk in heiligheid	23
3.6 Vragen bij hoofdstuk 3.....	23
 4. OPROEP TOT HEILIGING, DE KOMST VAN DE HEER 4:1-4:18.....	 24
4.0 Inleiding.....	24
4.1 Heiliging	24
4.2 Dit wil God: uw heiliging	26
4.3 De komst van de Heer	28
4.4 Vragen bij hoofdstuk 4.....	30
 5. ALS EEN DIEF IN DE NACHT, DIVERSE VERMANINGEN 5:1-5:28	 31
5.0 Inleiding.....	31
5.1 Het onverwachte van de wederkomst.....	31
5.2 Nuchter zijn en de wapenrusting dragen	32
5.3 God heeft ons niet gesteld tot toorn	33
5.4 Diverse aanmoedigingen en vragen.....	33
5.5 Vragen bij hoofdstuk 5.....	39
  0. INLEIDING TWEEDE BRIEF	 40
0.0 Datum, plaats van schrijven	40
0.1 Doel van de tweede brief	40
0.2 Vragen bij dit hoofdstuk	40

1. VERVOLGING HOORT BIJ HET CHRISTEN ZIJN 1:3-1:12.....	41
1.0 Inleiding.....	41
1.1 God danken voor de gemeente	41
1.2 Het Koninkrijk Gods waardig.....	42
1.3 Verkwikking en verdrukking	43
1.5 Vragen bij hoofdstuk 1.....	45
2. DE WEDERKOMST TE VROEG VERWACHT 2:1-2:17.....	46
2.0 Inleiding.....	46
2.1 Sensatiezucht.....	46
2.2 Goed onderwijs	46
2.3 De antichrist	47
2.4 De weerhouder	48
2.5 God zendt een dwaling	48
2.6 Opname voor de grote verdrukking?	51
2.7 Verkoren als eerstelingen	53
2.8 Vragen bij hoofdstuk 2.....	54
3. VRAGEN, AANMOEDIGINGEN EN BEVELEN 3:1-3:18.....	57
3.0 Inleiding.....	57
3.1 Oproep tot voorbede	57
3.2 Een tuchtmaatregel	59
3.3 Vrede.....	60
3.4 Vragen bij hoofdstuk 3.....	60

0. Inleiding eerste brief

0.0 De brief

De brief van Paulus aan de Tessalonicenzen werd omstreeks AD 51 geschreven te Korinte. De brief is mogelijk de eerste brief van Paulus, anderen menen dat de brief aan de Galaten nog eerder geschreven is.

0.1 De plaats Tessalonica

Tessalonica is een oude stad in Centraal Macedonië in Griekenland. In Paulus' tijd was Tessalonica (gesticht in 315 BC) de voornaamste zeehaven en de hoofdstad van de Romeinse provincie Macedonië. Door haar strategische ligging (ze lag aan een belangrijke handelsroute van Rome naar Azië) was Tessalonica verzekerd van commercieel succes, en de stad kon zich in de eerste eeuw beroemen op een bevolking van misschien wel 200.000 mensen. Het was door zijn zakelijke activiteiten natuurlijk ook een strategische plaats om het evangelie te verkondigen.

Tessalonica bestaat nog steeds onder de verkorte naam Saloniki. Het havengebied ligt tegenwoordig een eind buiten de stad. De stad, de tweede in Griekenland, heeft nu (juni 2018) zo'n 320000 inwoners en samen met het stedelijk gebied ongeveer 800.000. Er zijn verschillende kerken waaronder ook een pinksterkerk.

De stad had in de tijd van de brief een tamelijk omvangrijke joodse bevolking, en het monotheïsme van de Joden trok veel heidenen aan die niet langer in de ban van het Griekse

heidendom waren. Bij deze godvrezenden sloegen Paulus' redevoeringen in de synagoge, toen hij tijdens zijn tweede zendingsreis (Hand.17:1-10) daar ter plaatse het Evangelie predikte, al gauw aan.

0.2 Wat vooraf ging

We lezen voor het eerst over Tessalonica in Hand. 17:1. Paulus en Silas doen deze plaats aan op hun tweede zendingsreis. Op het plaatje hieronder is de route van deze reis aangegeven.

Bible Mapper 5.1

Paulus en Silas hadden al het één en ander achter de rug. Toen Paulus en Silas door het Frygisch-Galatische land gingen (nu ongeveer midden Turkije) wilden ze het woord in Asia spreken (ongeveer west Turkije) maar de Heilige Geest verhinderde het (Hand. 16:6). Bij Mysië gekomen (noord-west-Turkije) wilden ze naar Bitynië reizen (noord-Turkije) maar de Geest van Jezus liet het niet toe (16:7). Bij Troas gekomen kreeg Paulus in de nacht een gezicht waaruit Paulus concludeerde dat God hen naar Macedonië (in Griekenland) riep om daar het evangelie te verkondigen. Ze kwamen uiteindelijk in Filippi aan en ontmoetten Lydia de purperverkoopster die tot (verdiepend) geloof kwam en zich liet dopen (16:15). Later ontmoetten ze de waarzeggende slavin en dat kwam hen uiteindelijk op geselslagen en de gevangenis te staan waaruit ze ook weer wonderbaarlijk bevrijd werden. Via Amfipolis en Apollonia komen ze nu in Tessalonica (Hand. 17:1).

0.3 In Tessalonica en verder

Gedurende drie sabbatten achtereenvolgende predikt Paulus nu Christus in een synagoge der Joden. Enkele Joden, maar ook een grote menigte Griekse God-vereerders en tal van voornamelijk vrouwen laten zich overtuigen en sluiten zich bij Paulus en Silas aan (Hand. 17:4). Dit leidt tot jaloezie bij de overige Joden en zij slagen erin om een lokale opstand te ontketenen. Dit leidt er tenslotte toe dat Paulus en Silas de stad verlaten en naar het naburige Berea gaan. Ook daar prediken ze het evangelie in de synagoge met goed resultaat maar ook daar wordt Paulus door de Joden weggejaagd en blijven Silas en Timoteüs achter (17:14). Paulus komt later in Athene aan en verkondigt daar het evangelie van een ‘onbekende god’ (17:23). Hij heeft daar niet veel resultaat en vertrekt naar Korinte waar hij met Aquila en Priscilla samen, zijn oude beroep, tentenmaker weer oppakt terwijl hij ook besprekingen houdt in de synagoge. Als later Silas en Timoteüs uit Macedonië arriveren wijdt Paulus zich geheel aan de prediking. Timoteüs brengt Paulus ook gunstige berichten over van de gemeente te Tessalonica (1 Tes. 3:6) en hierover is Paulus, na alles wat hij heeft meegemaakt, zeer verblijd en dit is de aanleiding tot het schrijven van de eerste brief.

0.4 Doel van de brief

Waarom schreef Paulus deze brief aan de Tessalonicenzen? Je zou vier doelen kunnen onderscheiden:

- Het bemoedigen van de jonge gelovigen die te maken kregen met verdrukking en vervolging. Paulus was zelf maar kort gebleven in de stad en had daarom niet veel bemoediging en instructie kunnen geven.
- Het bevestigen van de persoonlijke integriteit van hemzelf en Silas. Mogelijk deden al bepaalde ‘beschuldigingen’ de ronde. Als Satan erin zou slagen om de reputatie van de evangelisten te beschadigen dan zou het werk van God ernstige schade leiden. Verder zetten zij tegelijk een voorbeeld ter navolging neer.
- Hen aanmoedigen tot een heilige levenswandel. In het bijzonder was de Griekse manier van leven doorspekt van seksuele immoraliteit. De nieuwe gelovigen zouden hiermee volledig moeten breken
- Hen hoop geven voor hun eeuwige toekomst. Men leefde in de verwachting van een spoedige wederkomst van de Heer Jezus. Maar wat zou er dan gebeuren met hun vrienden en familieleden die dat niet zouden meemaken? Het onderwijs van Paulus hierover in hoofdstuk 4 is bijzonder troostend en wordt heden ten dage nog vaak gelezen bij een graf.

0.5 Vragen bij hoofdstuk 0

1. Paulus en zijn compagnons ondervonden gedurende hun zendingsreis duidelijk de leiding van de Heilige Geest. Wat zou de reden kunnen zijn om ook ergens het evangelie niet te verkondigen? Ziet u hierin ook een persoonlijke toepassing? Iedereen moet het goede nieuws toch horen?

2. De gemeente te Tessalonica leefde in de verwachting van de wederkomst, niet wetende dat het nog zo’n twintig eeuwen zou duren. Waarom is het belangrijk om deze verwachting levend te houden? Hoe gebeurt dat in uw gemeente?

1. Danken voor de gemeente 1:1-1:9

1.0 Aanhef

De brieven van Paulus beginnen steeds op dezelfde manier: er is steeds een schrijver (Hier hebben Silvanus en Timoteüs blijkbaar ook meegeschreven), dan de geadresseerde (in dit geval de gemeente te Tessalonica) en daarna een zegenwens. Silvanus is de Romeinse naam voor Silas, hij was de metgezel van Paulus op de tweede zendingsreis.

Opvallend is het 'adres' van de gemeente: in God de Vader en de Here Jezus Christus.

Behalve een aards adres heeft de gemeente ook een hemels adres. We zijn ook burgers van een rijk in de hemelen (Fil. 3:20).

De traditionele zegenwens omvat genade en vrede. Het Hebreeuwse equivalent van vrede (Shalom) betekent veel meer dan alleen de afwezigheid van oorlog. Het omvat voorspoed in de breedste zin van het woord (dus ook: gezondheid) maar vooral voorspoed in geestelijks aangelegenheden.

1.1 Blijdschap over de gemeente

Uit de verzen 2 en 3 blijkt meteen al dat Paulus, Silvanus en Timoteüs zich zeer verblijden over de gemeente. Het gaat goed, er is leven! Ze noemen daarbij verschillende zaken, maar het begint met dankbaarheid.

1.2 Dankbaarheid

Eerst en voor alles is er de dankbaarheid aan God voor de gemeente te Tessalonica. Trouwens in al de brieven van Paulus aan gemeenten, de brief aan de Galaten uitgezonderd, lezen we, meestal al in het begin, al over dankbaarheid aan God voor de betreffende gemeente. Hij is uiteindelijk degene door wie de gemeenten ontstaan, ook al gebruikt Hij daarvoor menselijke instrumenten zoals Paulus. Hij is het die de wasdom geeft (1 Kor. 3:9).

Drie zaken die Paulus in dit verband gedenkt zijn: geloof, hoop en liefde, een samenstel die meer voorkomt in het NT (bijvoorbeeld in 1 Kor. 13:13 en Kol. 1:4 en 5). Er wordt gesproken over het werk van hun geloof. Daaruit blijkt dat hun geloof meer was dan alleen een belijdenis. Het had een praktische uitwerking in hun leven. Geloof zonder werken is dood (Jak. 2:26).

Ook wordt gesproken over de inspanning van uw liefde (hier wordt weer de agape-liefde bedoeld, dat is de zelfopofferende liefde). We weten niet hoe deze liefde zich daar manifesteerde, maar uit het woord 'inspanning' blijkt al dat het geen oppervlakkige liefde was.

Verder is er ook volharding van hun hoop op de Heer Jezus voor het oog van God de Vader. Hoop hebben we nodig om zinvol te kunnen blijven leven. Een mens zonder hoop is letterlijk hopeloos. De hoop van de christen is de Heer Jezus zelf, we zijn bestemd om voor altijd met Hem te leven en te delen in Zijn heerlijkheid (1 Tes. 4:17, Rom. 8:17). In die hoop zijn wij

behouden (Rom. 8:24). Petrus roept ook op om steeds deze hoop levend te houden. (1 Pet. 1:13).

1.3 Ze zijn uitverkoren

Paulus spreekt in vers 4 over geliefde broeders (Gr.: adelphos). Het Griekse woord kan zowel betrekking hebben op bloedverwantschap, dus echte broers, maar ook op volksgenoten en ook op geestelijke verwantschap. Dit laatste is hier duidelijk het geval en daar mogen ook de zusters zich bij ingesloten voelen¹. Het geliefd zijn is een gevolg van de wedergeboorte (1 Joh. 3:14), tegelijkertijd is er ook de opdracht om elkaar lief te hebben (Joh. 15:12). Paulus was er zeker van dat God hen op het oog had omdat de evangelieprediking gepaard ging met manifestaties van de Heilige Geest. We kunnen daarbij denken aan tekenen en wonderen, maar ook aan echte overtuiging van zonde die doorgaans vooraf gaat aan de bekering. God bevestigde op Zijn manier dat Paulus en de zijnen de goede keuze hadden gemaakt om aan Tessalonica het evangelie te brengen. Wat zou er gebeurd zijn als ze toch het evangelie eerst in Asia gepredikt hadden (Hand. 16:6) tegen de leiding van de Heilige Geest in? Ze zouden weinig succes hebben gehad! Natuurlijk moest ook Asia het evangelie horen, maar niet op die tijd door Paulus en Silas en alleen God weet waarom. Dat ook in Asia het evangelie gepredikt is weten we uit het boek Openbaring. De zeven gemeenten lagen alle in Asia (Opb. 1:4), tegenwoordig west-Turkije. Hoe belangrijk is het om ook bij evangelisatie de leiding van de Heilige Geest te verstaan en niet te gaan naar een gebied of plaats die God niet (of op dat moment niet) op het oog heeft. Als God niet het hart, of de harten opent (Hand. 16:14) dan gebeurt er niet veel.

De uitverkiezing van God is een moeilijk onderwerp dat veel vragen oproept. Het probleem kan kort worden samengevat als de onmogelijkheid voor ons om goed te begrijpen hoe Zijn keuze voor ons samengaat met onze keuze voor Hem. God heeft voorkennis van de uitverkorenen (1 Pet. 1:2), dus Hij weet tevoren wie er gered worden en wie niet, maar dat is wat anders dan dat Hij tevoren mensen zou bestemmen tot verloren gaan. Maar ook dit laat veel vragen onbeantwoord.

Overigens zou ook het gedrag van de evangelisten bijgedragen hebben tot het ‘succes’ van de evangelieprediking (1:5b). We komen hier later op terug.

1.4 Een voorbeeld voor de gelovigen

De gelovigen te Tessalonica zijn navolgers geworden van ons en van de Here (6). Het voorbeeld dat Paulus en zijn metgezellen hebben laten zien en ook het voorbeeld dat Jezus zelf heeft laten zien werd ‘overgenomen’ door de gelovigen te Tessalonica. Misschien heeft dit wel in het bijzonder betrekking op het lijden. Zowel Paulus als ook de Heer Jezus zelf hebben veel moeten lijden voor het evangelie en tegelijkertijd deelden ze ook in de blijdschap van de Heilige Geest. De Tessalonicenzen zijn ook onder zware omstandigheden tot geloof gekomen maar ervoeren ook de blijdschap van de Heilige Geest. In deze zin waren het ‘modelgelovigen’ voor alle gelovigen in heel Griekenland (Macedonië en Achaje waren Romeinse provincies en vormden samen Griekenland).

Hoe belangrijk zijn goede voorbeelden. Weinig zaken spreken zo duidelijk voor onze omgeving (zowel gelovigen als ongelovigen) als wat ze waarnemen van onze dagelijkse

levenswandel (en wel in het bijzonder in moeilijke omstandigheden). Dan zien ze dat het geloof ‘werkt’ (of juist niet). Paulus schrijft aan de Filippenzen:

Fil 3:17 Weest allen mijn navolgers, broeders, en ziet op hen, die evenzo wandelen, gelijk gij ons tot voorbeeld hebt.

1.5 Natuurlijke evangelisatie

Uit de verzen 9 en 10 spreekt het effect van natuurlijke evangelisatie. Het woord verspreidde zich, niet in de eerste plaats door evangelisatiecampagnes, maar door natuurlijke evangelisatie. Het woord werd doorgegeven aan ongelovige familieleden en burens en op deze manier kwamen in een relatief korte tijd veel mensen tot geloof, niet alleen in Griekenland maar ook nog daarbuiten.

Het lijkt me de ideale manier van evangelisatie. Jij bent enthousiast geworden voor Jezus en je enthousiasme steekt ook je buurman aan enz. Op deze manier worden ook nu nog veel mensen gewonnen voor het Koninkrijk van God. In de moderne westerse wereld is ook deze manier van evangelisatie niet meer zo vanzelfsprekend omdat men veel vooroordelen heeft tegen het gevestigde christendom met zijn verdeeldheid en niet weinig schandalen. Maar ook in de tijd van Paulus was er al veel tegenstand. Niet alleen door de vele afgoden in die tijd (waar dikwijls sterke geestelijke machten achter schuilgaan), maar ook van de kant van de Joodse orthodoxie (Hand. 17:5 ev.). Niettemin bleef en blijft de opdracht om uit te gaan en discipelen te maken en daarbij mogen we ook rekenen op tekenen en wonderen (Mar. 16:15-20). De tegenstander komt met niet weinig occulte wonderen, hebben wij niet veel meer te bieden?

Het effect van de evangelisatie was zelfs zodanig dat er mensen bij Paulus in Korinte kwamen die wisten te vertellen wat de evangelisatie te Tessalonica teweeg had gebracht (1:9).

1.6 God dienen en Zijn Zoon verwachten

Bekering heeft een doel. Natuurlijk, men keert zich af van zijn oude zondige levenswijze. Hier worden de afgoden genoemd die in de Grieks-Romeinse wereld volop aanwezig waren en waar verschillende occulte rituelen en seksuele orgiën mee gemoeid waren. Maar verder worden er twee zaken in de verzen 9 en 10 genoemd die ook heden ten dage volop de aandacht verdienen:

- Men gaat de levende en waarachtige God (in tegenstelling tot de afgoden) dienen
- Men gaat leven vanuit de verwachting van de wederkomst van Jezus

Waarachtige bekering zal uitmonden in de dienst aan God. God heeft ons geld, tijd en zaken gegeven en Hij wil dat we daar iets meedoen tot Zijn eer. Het zal in het algemeen niet betekenen dat we meteen onze baan opzeggen, ook in ons werk dienen we God (Kol. 3:23). Maar God zal te Zijner tijd rekenschap vragen over datgene wat Hij u heeft toevertrouwd.

We zijn ook bekeerd, zo staat er, om uit de hemelen Zijn Zoon te verwachten. De verwachting van de wederkomst is trouwens een hoofdthema in deze brief. God wil dat we een verlangend

hart hebben om de Heer Jezus te Zijner tijd te ontmoeten en daar moet u nu al aan werken. De apostel Johannes schrijft:

1 Joh. 2:28 En nu, kinderkens, blijft in Hem, opdat wij, als Hij zal geopenbaard worden, vrijmoedigheid hebben en voor Hem niet beschaamd staan bij zijn komst.

Beide zaken, het dienen en het verwachten zie je ook terugkomen in de gelijkenissen van Matth. 25. De eerste gelijkenis, die van de tien maagden heeft met het verwachten te maken. De dwaze maagden waren niet voorbereid op de ontmoeting met de bruidegom maar de wijze wel. De tweede gelijkenis gaat over de talenten en de knechten en dat heeft te maken met het dienen van God.

1.7 Jezus verlost ons van de komende toorn

De toorn van God is een weinig populair onderwerp in onze prediking. God is immers liefde? Dit is zeker waar, het staat letterlijk in de Bijbel (1 Joh. 4:8). Maar ook bestaat er zoiets als de toorn van God. Rom. 1:18 zegt dat deze toorn manifest wordt over alle goddeloosheid en ongerechtigheid van mensen. Ook staat er op een andere plaats:

Joh. 3:36 Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven; doch wie aan de Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem.

Dit is heel duidelijke taal. Er rust toorn van God op de onbekeerde persoon. Tegelijk gaat Gods liefde ook weer uit naar zondaren. Natuurlijk niet vanwege hun zonden, maar wel omdat Hij wil dat ze behouden worden:

Joh. 3:16 Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.

Gelovigen hebben dikwijls moeite om de toorn van God en de liefde van God met elkaar te combineren en vaak wordt het één nogal eens benadrukt ten koste van het ander. Ook hoor je wel eens uitspraken in de trant van: ‘we leven nu na het kruis’ en dat zou dan betekenen dat de toorn van God niet zo’n rol meer speelt. Maar onze tekst spreekt ook over de komende toorn (duidelijk na het kruis) en in het bijzonder spreekt het boek Openbaring hierover (de toorn van het Lam, Opb. 6:17) en ook over de oordelen die nog over de wereld zullen komen. Het is zeer waarschijnlijk dat deze toorn bedoeld is, de toorn die samenhangt met de oordelen die in verband staan met de tweede komst van Jezus en waar in het bijzonder de hoofdstukken 8 tot en met 19 van Openbaring over gaan. Het is de toorn die ook uitloopt op het oordeel van de hel (2 Tes. 1:9).

Het is duidelijk dat de ware gelovigen niet bestemd zijn voor deze toorn (1 Tes. 5:9). Dit betekent niet alleen dat ze behouden worden maar ook dat God ze zal bewaren als de eindtijd-oordelen over de wereld komen. Niet weinig gelovigen menen dat ze dan al opgenomen zijn (de leer van de opname voor de grote verdrukking, zie 2.6 van de tweede brief) maar ook als dit niet zo zou zijn dan weten we dat God wel degelijk in staat is om degenen die Hem toebehoren te bewaren ten tijde van rampspoed.

1.8 Vragen bij hoofdstuk 1

1. Duidelijk is dat de gemeente te Tessalonica een goede gemeente was in de ogen van God. Wat zijn, in de ogen van God, de belangrijkste criteria voor een goede gemeente?
2. Tegenwoordig gaat onze evangelieprediking niet meer zoveel gepaard met ‘in de kracht van de Heilige Geest en grote volheid’ (1:5). Moeten we dan nu met minder genoegen nemen?
3. Natuurlijke evangelisatie verdient in onze westerse maatschappij de voorkeur boven evangelisatiecampagnes. Bent u het hier mee eens? Wat zijn de voor- en nadelen van beide vormen van evangelisatie?
4. Goede voorbeelden zijn vooral belangrijk voor jonge gelovigen. Kunt u dat uitleggen en durft u van uzelf te zeggen dat u een goed voorbeeld bent. Waarom wel of juist niet?
5. Waarom is het belangrijk om de wederkomstgedachte in een gemeente levend te houden?
6. Kunt u een reden bedenken waarom Paulus in vers 10 bij de Heer Jezus vermeldt dat God Hem uit de doden heeft opgewekt?

Verwijzingen

1. StudieBijbel, 1 Tess. 1:4, <https://online.studiebijbel.nl>, juli 2018

2. De integriteit van de predikers 2:1-2:20

2.0 Inleiding

In vers 12 van dit hoofdstuk roept Paulus de gelovigen te Tessalonica op om Gode waardig te blijven wandelen. Opvallend is het woordje ‘blijven’. Niet alleen bij het enthousiaste begin van het nieuw ontdekte geloof, maar je hele leven lang. Een dergelijke oproep geldt natuurlijk voor alle christenen van alle tijden, maar het geldt des te meer voor de bedienaars van het evangelie. Zij staan in het bijzonder ‘model’ voor degenen die, voor kortere of langere tijd, aan hun bediening zijn toevertrouwd. Hun handel en wandel beïnvloeden, gewild of ongewild velen. Zij worden geacht, om het maar eens met hedendaagse termen te zeggen, heel integer te zijn.

Een integer persoon is, kortweg gezegd, een betrouwbaar persoon. Hoe verdrietig zijn de berichten die van tijd tot tijd in de media komen over bedienaars van het evangelie die niet integer bleken te zijn. Vooropgesteld dat het waar is, is dat altijd een ernstige zaak omdat de eer van God dan in het geding komt en er vaak behoorlijke schade aan het Koninkrijk wordt gebracht. De drie ‘gebieden’ waar het meestal fout gaat zijn: geld, eer en vrouwen. Teveel mannen Gods hebben op één of meer van deze gebieden een misstap begaan en zijn daardoor op zijn best minder bruikbaar geworden. Natuurlijk, God vergeeft als er berouw is, maar de gevolgen zijn vaak moeilijk uit te wissen.

Het was Paulus (en zijn medewerkers, maar voortaan noemen we meestal gemakshalve alleen Paulus) er alles aan gelegen om zijn integriteit bij de Tessalonicenzen te bevestigen. Waarom? Satan is er steeds op uit om de voortgang van het Koninkrijk van God te hinderen. De boodschap zelf is moeilijk aan te vallen, maar dat geldt niet voor de boodschappers. Zij worden dikwijls het mikpunt van laster en leugens en daardoor wordt hun boodschap verzwakt of zelfs teniet gedaan. Achter de leugens en laster gaat altijd Satan schuil als de vader der leugen. Maar als het waar is, hoewel het vaak verdraaid en overdreven wordt, dan is het effect des te ernstiger. Omwille van de boodschap en niet om zijn eigen reputatie verdedigt Paulus zijn integriteit. Verder geeft hij ook duidelijk een voorbeeld ter navolging ¹.

2.1 Waaruit bleek zijn integriteit?

Welke zaken haalde Paulus aan om zijn integriteit te bevestigen bij de gelovigen te Tessalonica? We noemen de volgende:

- De omstandigheden waaronder het evangelie gebracht werd (1,2). Eerst een hoop narigheid te Filippi en dan nog onder zware omstandigheden toch Gods evangelie bekend maken aan de Tessalonicenzen. Zo iemand kan toch geen slechte bedoelingen hebben?
- Zijn motivatie (3,4,5). Deze zaken hebben voornamelijk te maken met het innerlijk en dat onttrekt zich doorgaans aan mensenogen. Daarom zegt Paulus: God is getuige! (5) We merken nog op dat vermanen (Gr. ww. parakaleo) hier niet aanmanend

bemoedigen of troosten betekent maar eerder zoiets als: een ernstig beroep doen om de Heer te gaan volgen.

- Zijn omgang met de gelovigen (6-9). Vriendelijk, niet autoritair, niet op eer van mensen uit. Bereid om alles te geven voor de gelovigen. Dit moeten ze toch zeker hebben opgemerkt.
- Hij viel de gelovigen niet lastig om geld of levensonderhoud. Dit is trouwens iets waar evangelisten vaak (vals) van beschuldigd worden. Paulus nam met Aquila en Priscilla weer tijdelijk het beroep van tentenmakers op om in het onderhoud te voorzien.
- Hij herinnert de gelovigen eraan dat ze getuigen zijn geweest van zijn rechtvaardige wandel (10)
- Hij herinnert hen aan de liefdevolle wijze waarop hij de gelovigen aanspoorde om toch vooral op de weg van de Heer te blijven en ook de moeite (hoofd voor hoofd vermanen) die hij hiervoor deed (11,12)

Nogmaals, het ging Paulus niet om zijn reputatie, maar om de geloofwaardigheid van het evangelie. Op deze manier zouden ze niet gemakkelijk van de wijs gebracht worden als de evangelisten door de tegenstanders belasterd werden.

2.2 Grote genegenheid voor de gelovigen te Tessalonica

Het volgende gedeelte, 2:13-2:20, lijkt niet zoveel met het voorafgaande te maken te hebben. Je zou kunnen zeggen dat ook uit dit gedeelte de grote genegenheid blijkt die Paulus en zijn medewerkers koesteren voor de gemeente te Tessalonica en dat bewijst temeer hun integriteit. Paulus noemt hier drie zaken:

- De overvloedige dankzegging aan God (2:13). Waarvoor precies? Omdat ze het woord echt als het woord van God aangenomen hebben en daardoor tot geloof gekomen zijn. Maar uiteindelijk is het God die de harten opent waardoor het woord tot zijn recht komt. Tegelijk is het waar dat ook de betrokkene een keuze moet maken en hier doet het probleem van de uitverkiezing weer op. Voor 'het gepredikte woord Gods' geeft het Grieks 'het woord van het gehoor'. Het begint met het horen, maar het woord horen en geloof door het woord liggen, als het goed is, on elkaars verlengde (Rom. 10:17). Dat het ook weleens anders kan blijkt uit Heb. 4:2:

Want ook ons is het evangelie verkondigd evenals hun, maar het woord der prediking was hun niet van nut, omdat het niet met geloof gepaard ging bij hen, die het hoorden.

In onze tekst duidt ontvangen meer op het uiterlijke horen en aannemen op de opname in het geestelijke hart ² en dat resulteert in geloof.

- Hun navolging van de gemeenten Gods in Christus Jezus die in Judea zijn (2:14). Ze gaan dezelfde weg als de gemeenten in het land waar het evangelie begonnen is. In zekere zin is dit een bemoediging want daaruit blijkt dat hun geloof echt is. De zonde van de (Joodse) tegenstanders is des te groter omdat ze de behoudenis van de heidenen verhinderen (ze moeten het evangelie horen om behouden te kunnen worden).

Wat is de betekenis van vers 16b? De maat van de zonde voor een individueel mens of voor een volk moet eerst vol worden voordat God met een oordeel komt (Gen. 15:16). God alleen kent deze maat. Het is overigens niet geheel duidelijk wat Paulus bedoelt met het laatste deel

van de tekst: toorn tot het einde (Gr.: telos, dat is voleinding). Moeten we denken aan de verwoesting van Jeruzalem in AD 70? Of betekent het gewoon: ten volle (NBV)? Het is niet duidelijk!

- Het sterke verlangen van Paulus en zijn medewerkers om de broeders weer te zien (2:17). Voor het 'beroofd zijn' staat in het Grieks een werkwoordsvorm met de betekenis 'als wees gescheiden'. Paulus voelt zich verdrietig als een vader die zijn kinderen kwijt is ³. Hier zien we toch wel het 'herdershart' van Paulus hoewel de bediening van herder bij hem zeker niet op de voorgrond staat. Hij is zeker niet het type 'evangelist' die na de 'oogst' geen nazorg meer geeft aan de bekeerlingen.

Opvallend is ook dat er staat dat satan ons, dat zijn hij en Silvanus, belet heeft om weer de gemeente te Tessalonica te bezoeken. Hijzelf had het graag gewild en probeerde het meer dan eens, maar het lukte niet. Tinoteüs is het trouwens wel gelukt (3:2).

Hoe satan dat komen verhinderde staat er niet bij. Mogelijk was de hetze van de Joden en de onbekeerde heidenen tegen de evangelisten nog zodanig dat het onverantwoord was om naar de broeders te gaan. Hoe dan ook, Paulus onderscheidde dat het satan was die hen hinderde en niet God of de 'omstandigheden'. Dikwijls is het satan, die ons hindert als we ergens naar toe willen gaan ten behoeve van het Koninkrijk van God, maar soms ook de Heilige Geest (Hand. 16:6-8). Hoe belangrijk is het om goed te onderscheiden uit welke hoek 'de wind waait' en dat we onze energie niet verdoen met werk dat God ons niet heeft opgedragen.

Geestelijk werk moet altijd ondersteund worden door gebed. Als God Zijn werkers 'automatisch' zou beschermen en ondersteunen dan was ons gebed niet zo nodig. Maar we zitten in een voortdurende geestelijke strijd en te vaak horen we van ongelukken en misstappen van geestelijke werkers die mogelijk niet gebeurd zouden zijn als er (meer) gebedsondersteuning was geweest.

Vers 19b en 20 zijn, oppervlakkig gezien, eenvoudig te begrijpen, maar bij nader inzien is het wat lastig om na te gaan wat er nu precies staat. Duidelijk is dat Paulus en zijn medewerkers (en trouwens alle rechtvaardigen) te zijner tijd bij de komst van de Heer Jezus hun beloning zullen ontvangen. Zo mogen ze nu al hoop hebben op de vreugde die hen ten deel zal vallen als ze de erekrans ontvangen (als 'bewijs' dat ze de wedloop goed gelopen hebben). Maar bij de goede werken, waarvoor ze beloond worden, zal de gemeente te Tessalonica een heel belangrijke plaats innemen. In Dan. 12:3 staat:

En de verstandigen zullen stralen als de glans van het uitspansel, en die velen tot gerechtigheid hebben gebracht als de sterren, voor eeuwig en altoos.

2.3 Vragen bij hoofdstuk 2

1. Paulus vroeg geen bijdrage van de gemeente (2:9). Waarom deed hij dat niet? Mag een geestelijk werker in een gemeente wel om een bijdrage vragen?

2. Heel wat leiders hebben in de loop van de tijd misstappen begaan en moesten hun bediening verlaten. Wanneer kan een leider weer in een bepaalde bediening hersteld worden en wanneer niet?

3. Wat betekent het dat het woord van God ook werkzaam is in ons die geloven (2:13)?

4. Wat bedoelt Paulus met ‘ons eigen leven meedelen’ (2:8)?
5. Waarom is nazorg na een bekering zo belangrijk? Hoe wordt daar in uw gemeente mee omgegaan?
6. U meent als voorganger een goed idee te hebben voor een bepaalde actie, maar tegelijkertijd ervaart u weerstand. Hoe onderzoekt u de bron van deze weerstand (2:18)?
7. Wat is zo opvallend aan de gebeden van Paulus (2:13).? Is dit een voorbeeld om na te volgen, of geldt dit alleen in specifieke situaties?

Verwijzingen

1. StudieBijbel 1 Tess. 2:1, <https://online.studiebijbel.nl>, september 2018
2. StudieBijbel, 2 Tess. 1:13, <https://online.studiebijbel.nl>, juli 2018
3. StudieBijbel, 2 Tess. 1:17, <https://online.studiebijbel.nl>, juli 2018

3. Want nu leven wij, als gij staat in de Here 3:1-3:13

3.0 Inleiding

Er bestond een heilige ongerustheid bij Paulus en zijn medewerkers. Hoe zou het gaan met de jonge kerk die Paulus een tijdje geleden had achtergelaten? Jonge bekeerlingen zijn bij uitstek het doelwit van de tegenstander en hoe belangrijk is het om te constateren dat het zaad niet op rotsbodem gevallen was (Luk. 8:13) en dat een aanvankelijk enthousiasme inmiddels aardig gedoofd was. Het lijkt zo onwaarschijnlijk, de Tessalonicenzen waren immers door God uitverkoren (1:4)? Maar toch...., je wilt zekerheid!

De tekst loopt gewoon door vanaf hoofdstuk 2, de hoofdstukken indeling is van de vertaler. Ook in dit hoofdstuk blijkt weer heel sterk de herderlijke zorg van de evangelisten voor hun bekeerlingen.

3.1 Timoteüs wordt gezonden

Timoteüs is bij Paulus in Korinte (mogelijk is Silas er ook bij) en hij wordt nu afgevaardigd naar Tessalonica. Het doel is duidelijk: de gelovigen versterken en aanmoedigen in hun nieuwe geloof. Voor het aanmoedigen gebruikt de NBG 'vermanen' (Gr.: parakaleo). Dat kan inderdaad vermanen betekenen in de klassieke zin van het woord, maar ook vertroosten, bemoedigen, aanmoedigen etc. Het is belangrijk dat jonge gelovigen deze steun ontvangen omdat de verzoeker, dat is satan, alles zal doen om de jonge bekeerlingen af te remmen in hun geestelijke groei en mogelijk zelfs ten val te brengen. Heel wat middelen staan hem, ook nu nog steeds ten dienste: vervolgingen, valse leringen, lasterpraat, onreinheid, teleurstellingen enz. Vormen van verdrukking zijn zelfs onafwendbaar voor de serieuze gelovigen (3:3 en 4, Hand. 14:22).

We weten niet hoe Timoteüs te werk is gegaan toen hij te Tessalonica was. Ongetwijfeld zal hij veel bezoeken hebben afgelegd en met mensen gepraat en gebeden hebben en daarnaast ook wat onderwijs gegeven hebben. Maar we moeten wel bedenken dat in die tijd niet de middelen voorhanden waren die we tegenwoordig hebben zoals internet of zelfs een Bijbel. Het oude testament was weinig beschikbaar voor de nieuwe gelovigen terwijl van het nieuwe testament nog weinig tot niets beschikbaar was. De gelovigen moesten het vooral hebben van mondeling onderwijs. Natuurlijk, de meesten zullen ook de Heilige Geest ontvangen hebben die de weg wijst tot de volle waarheid (Joh. 16:13) maar dat gaat ook meestal samen met de een of andere vorm van onderwijs.

3.2 Timoteüs keert enthousiast terug

Zonder twijfel zal Timoteüs enthousiast zijn teruggekeerd (3:6). Er is geloof, er is liefde en er is een verlangen om de apostelen weer te zien. Opvallend genoeg wordt er nog niet van hoop gesproken, dat komt later aan de orde. De goede tijding is een enorme opsteker voor Paulus

en zijn metgezellen. Zij ervaren zelf een grote druk, maar het goede nieuws is hierbij een grote troost. Dan doet Paulus een opvallende uitspraak.

3.3 Want nu leven wij, als gij staat in de Here

Dit is ook de titel van dit hoofdstuk. Staan in de Here of standhouden in de Here, hoe belangrijk is dat. Wanneer iemand wedergeboren wordt, dan wordt hij overgeplaatst van het rijk van de duisternis naar het Koninkrijk van God (Kol. 1:13). Maar juist dan krijgt deze persoon deel aan de geestelijke strijd en daarin moet hij standhouden!

Standhouden betekent meer dan alleen niet achteruitgaan. Er moet sprake zijn van groei naar geestelijke volwassenheid en dat betekende voor de apostel Paulus soms zware geestelijke strijd. (Kol. 1:28 en 29). Hoe verdrietig zijn de verhalen van de gelovigen die niet standhielden en wegzakten naar een zeer bedenkelijk geestelijk niveau of zelfs afvielen. Overigens: voor de individuele gelovige zijn woord en gebed van vitaal belang om staande te blijven en ook het woekeren met de talenten die God hem/haar in het bijzonder heeft toevertrouwd.

Wat zal het voor Paulus een geweldige opluchting zijn geweest toen hij hoorde dat de gelovigen te Tessalonica standhielden of in ieder geval voor het moment (in het Grieks staat het woordje 'can' of in het Nederlands: 'indien'). Natuurlijk zouden ze moeten blijven standhouden, maar de vooruitzichten zijn goed!

Paulus is God hierom enorm dankbaar! Vers 9 is wat duidelijker in de vertaling van de NBV:

9 Kunnen we God ooit genoeg voor u danken? Kunnen we hem ooit genoeg danken voor de vreugde die hij ons met u geschonken heeft?

3.4 Voltooien wat nog aan uw geloof ontbreekt

Gebed nam een belangrijke plaats in bij de apostelen (3:10). Zowel 's-nachts als overdag werd er intens gebeden voor twee zaken:

- dat ze hen weer mochten zien
- dat ze mochten voltooien wat nog aan hun geloof ontbreekt

Het lijkt me dat God zulke wensen graag vervult, maar we hebben hier geen Bijbels getuigenis voor. Wel is Paulus later nog door Macedonië gereisd (Hand. 20:1-4) zodat zijn wensen mogelijk toch nog vervuld zijn. Overigens blijkt ook hieruit dat Paulus niet zomaar kon gaan waar hij wilde. Niet alleen moest satanische tegenstand overwonnen worden, maar het moest ook passen in Gods tijd- en reisschema. God moest de weg banen (3:11).

Wat ontbrak er nog aan het geloof van de jonge kerk (3:10)? Het wordt hier niet genoemd maar het zal onder andere te maken hebben met een bijbelse visie op het huwelijk en ook over de wederkomst, zaken die in de volgende twee hoofdstukken aan de orde komen. Jonge gelovigen moeten nog veel leren ook al is er een enthousiast en veelbelovend begin. Goed onderwijs is steeds een must! Voor de eerste gemeente staat dat ze ook bleven volharden bij het onderwijs van de apostelen (Hand. 2:42).

3.5 Onberispelijk in heiligheid

De verzen 12 en 13 zijn, oppervlakkig gezien, wel duidelijk maar toch roepen deze verzen ook vragen op. Duidelijk is dat Paulus wenst dat de Here bewerkt dat de gelovigen zullen toenemen in liefde voor elkaar en ook voor hun medemens in het algemeen. Nu is liefde een partje van de vrucht van de Geest (Gal. 5:22) dat niet groeit zonder onze medewerking. De Heilige Geest zal deze groei zeker stimuleren. Het eindresultaat bestaat uit harten die onberispelijk in heiligheid zullen zijn voor God de Vader bij de wederkomst van de Heer Jezus. Eigenlijk staat er zoiets als: groeien in de agape-liefde is groeien in heiligheid. In zekere zin is dit logisch want God is liefde (1 Joh. 4:8) en als we in de agape-liefde groeien dan gaan we ook steeds meer op onze Schepper lijken en krijgen we steeds meer deel aan Zijn heiligheid. Wat een contrast met wat de Heer Jezus zegt in Matt. 24:12 waar staat dat in de eindtijd de liefde van de meeste christenen zal verkillen.

Wat er in vers 12 en 13 staat komt overeen met het groeiproces dat Petrus noemt in 2 Pet. 1:3-7. Het einddoel van dit proces in heiliging is broederliefde en liefde jegens allen. Ook hier weer dezelfde gedachte. In Fil. 1:9 en 10 staat ook weer iets dergelijks dat op dezelfde manier samengevat kan worden als: groeien in agape-liefde is groeien in heiligheid. Liefde is bij uitstek het handelskenmerk van de christen.

Maar, wat is onberispelijk (volgens Strongs 273 is het: ‘geen afkeuring verdienend’ en ‘vrij van schuld of gebrek’) en hoe moeten we ‘het onberispelijk zijn’ zien bij de komst van de Heer Jezus? Wordt het niet eerder bereikt of geldt het voor iedere rechtvaardige pas op die dag? In het volgende hoofdstuk gaan we hier verder op in.

3.6 Vragen bij hoofdstuk 3

1. Kun je zeggen dat Paulus bezorgd was over het geestelijk welzijn van de jonge gelovigen te Tessalonica? Zo nee, hoe zou u dat dan noemen en zo ja, is dat dan niet in strijd met wat hij zegt in Fil. 4:4-7?
2. Iemand zegt: Eigenlijk was het bezoek van Timoteüs aan de gemeente niet zo nodig. De Heilige Geest is zelf wel degelijk in staat om over de gelovigen te waken (1 Joh. 2:26 en 27). Hoe zou u deze persoon antwoorden?
3. Het is belangrijk dat de gemeente groeit in de agape-liefde. Hoe zou u, als u voorganger was, dat stimuleren in uw eigen gemeente?

4. Oproep tot heiliging, de komst van de Heer 4:1-4:18

4.0 Inleiding

In dit hoofdstuk stelt Paulus twee zaken aan de orde: de heiliging en de komst van de Heer. Het zijn twee onderwerpen die ook wel met elkaar te maken hebben, maar de reden van het laatstgenoemde onderwerp is dat er bij de jonge gelovigen blijkbaar ongerustheid en bedroefdheid bestond over hun ontslapen broeders en zusters met betrekking tot de wederkomst. Ze verwachtten de wederkomst blijkbaar nog tijdens hun leven, maar zou de wederkomst dan gemist worden door hun reeds ontslapen gelovige familieleden?

Eerst even iets over de wederkomstverwachting want dit is wel het hoofdthema van de Tessalonicenzen-brieven. We krijgen de indruk dat de Tessalonicenzen en ook Paulus (in ieder geval in dit stadium) de wederkomst nog tijdens hun leven verwachtten. We kunnen ons afvragen hoe realistisch dat was. Ze konden niet weten dat het zeker nog zo'n tweeduizend jaar zou duren.

In de tweede brief maakt Paulus duidelijk dat aan de wederkomst in ieder geval het optreden van de antichrist (hij gebruikt dit woord niet) in de tempel voorafgaat. Had Paulus op de één of andere manier kennis van de eindtijdrede van de Heer Jezus in Mattheüs 24 of ook van de eindtijd-prophetieën in het boek Daniël? Mogelijk bezat hij die kennis in een bepaalde mate, maar daaruit kon hij blijkbaar niet met zekerheid concluderen dat de komst van de Heer niet tijdens zijn leven zou zijn.

Voordat we verder gaan met het hoofdstuk eerst nog iets over heiliging in het algemeen.

4.1 Heiliging

Heiliging of heiligmaking is één van de kernbegrippen uit het NT. Het woord zelf roept bij christenen weleens weerstand op. Het wordt vaak (onbewust) geassocieerd met een saai leven waaruit alle plezier gebannen is. Toch is dit slechts een karikatuur van het bijbelse begrip. Een heilig leven is een leven waarin God de ruimte heeft. Zowel in het OT als ook in het NT roept God de gelovigen op om heilig te zijn omdat Hij heilig is (Lev. 20:7, 1 Petr. 2:16). Door heilige mensen kan God zich manifesteren en door zijn heiligen wordt hij verheerlijkt (Joh. 15:8).

In het NT komen we het begrip 'heiliging' in twee betekenissen tegen:

- De eerste betekenis houdt een apart gezet zijn voor God in. Bij onze bekering werden we apart gezet voor God. Deze betekenis vinden we terug in o.a. 1 Kor. 1:30, 1 Petr. 1:12 en 2 Thess. 2:13. We noemen dit ook wel 'positionele heiliging' en het lijkt veel op 'rechtvaardiging'. God heeft ons apart gezet in Christus en ons een positie van heiligheid gegeven voor Zijn aangezicht. We zijn voor eens en altijd geheiligd door het offer van het lichaam van Jezus Christus (Heb. 10:10). De gelovigen worden door Paulus ook vaak aangesproken als heiligen (Rom. 1:7, 1 Kor. 1:2, 1 Kor. 6: 1 en 2, 2 Kor. 1:1 enz.).

- De tweede betekenis houdt een progressieve heiliging in (een proces). Bij onze bekering en wedergeboorte ontvangen we de gave van de rechtvaardiging (Rom. 5:17). We zijn dan wettelijk rechtvaardig voor Zijn aangezicht maar dit betekent niet dat we in onze dagelijkse wandel altijd even rechtvaardig zijn. In het proces van heiliging zullen we in onze levenswandel steeds rechtvaardiger worden. We gaan steeds meer op de Heer Jezus lijken (Rom. 8:29), de vrucht van de Geest wordt steeds meer zichtbaar. Louis Berkhof, een vooraanstaand theoloog, definieerde deze (progressieve) heiliging als (vrij vertaald):

‘Die genadige en voortdurende werking van de Heilige Geest, waarbij Hij de gerechtvaardigde zondaar bevrijdt van de verontreiniging van de zonde, zijn hele wezen vernieuwt naar het beeld van God en hem in staat stelt goede werken te doen’¹.

Een bekende tekst voor deze progressieve heiliging is Heb. 12:14:

Jaagt naar vrede met allen en naar de heiliging, zonder welke niemand de Here zal zien.

Het zijn de reinen van hart (Mat. 5:8) die God zullen zien. God zien betekent God aan het werk zien in je eigen leven en in de levens van anderen, de dingen geestelijk kunnen beoordelen en een diepe gemeenschap met God ervaren.

Maar de tekst lijkt ook een betekenis te hebben voor de toekomst. Ongeheiligde christenen zullen God niet zien. Zijn dit de dwaze maagden uit Mat. 25:1-12? Het lijkt er wel op! Betekent dit dan ook dat ze niet behouden worden? Hier valt niet met zekerheid een uitspraak over te doen. Iemand heeft eens gezegd dat we in de eeuwigheid zullen zijn wat we hier op aarde geworden zijn. Dit staat niet zo in de Bijbel maar als het al waar is dan zouden er dus ongeheiligde christenen in de eeuwigheid zijn.

Het één en ander betekent dat heiliging dus geen optie is maar een ‘must’. De wedergeboorte is de start van het leven als christen, maar het moet gevolgd worden door een levenslang proces van heiliging.

Een pasbekeerde heeft dikwijls weinig besef dat deze heiliging nodig is. Hij ervaart dat zijn zonden vergeven zijn en voelt zich erg gelukkig. Hij heeft in het algemeen weinig benul van de onreinheid in zijn denken, in zijn spreken en van bijvoorbeeld de rebellie in zijn eigen hart. Door allerlei ervaringen en omstandigheden gaat God dan aan de gelovige laten zien wat er allemaal nog veranderen moet. Een dergelijk proces waarbij we steeds onszelf tegenkomen wordt als onplezierig ervaren. Toch is het een noodzakelijk proces omdat God wil dat we steeds meer op Zijn Zoon gaan lijken. We gaan dan ook ontdekken dat wij niet in eigen kracht de zonde de baas kunnen worden. Als we onze blik op Hem gericht houden dan zullen we overwinning ervaren (Gal. 2:20, Rom. 7:24).

Bij onze heiliging hebben we zelf een aandeel (we werken mee met de Heilige Geest) maar ook God heeft een aandeel. In Fil. 2:13 staat dat God het is die om Zijn welbehagen zowel het willen als het werken in ons werkt. Rom. 6:22 spreekt over de heiliging als vrucht(!) als we in dienst van God zijn gekomen. Als we bewust met de Heer leven zal de vrucht van de Geest (Gal. 5:22) in ons groeien.

Hoe kunnen we jagen naar de heiliging? Zojuist is al één punt hiervoor genoemd namelijk de blik op Hem gericht houden d.w.z. de gemeenschap met God zoeken. Gebed, vasten, lofprijzing, aanbidding en meditatie over het Woord (heel veel oproepen en vermaningen in het NT hebben met heiliging te maken...doe weg, leg dan af, doe dan aan..) hebben hier alle een plaats in.

Verder is het nodig dat we de tucht (correctie) van de Heer in ons leven aanvaarden (Heb. 12:4-12, Spr. 3:11). Persoonlijke discipline draagt ook bij tot onze heiliging. In 2 Pet. 3:11 worden een aantal dingen genoemd die wij(!) moeten doen en in vers 10 worden we opgeroepen om des te meer onze roeping en verkiezing te bevestigen.

In 1 Kor. 7:1 worden we opgeroepen om ons te reinigen van alle bezoedeling des vlezes en des geestes en onze heiligheid te volmaken in de vreze Gods. Door de vreze des Heren wijkt men van het kwaad (Spr.16:6). Ons ontzag voor God zal bijdragen tot onze heiliging. Ook moeten we strikt eerlijk met onszelf worden en zonde ook zonde durven te noemen. We moeten onze zonden durven zien zoals God ze ziet maar er dan ook niet mee blijven lopen (1 Joh. 1:9).

Is het mogelijk om in dit leven al volmaakt heilig te worden? Mat.5:48:

Gij dan zult volmaakt zijn, gelijk uw hemelse Vader volmaakt is

lijkt dit bevestigend te beantwoorden. Anderen leggen deze volmaaktheid uit als geestelijke volwassenheid en niet als geestelijke perfectie. Persoonlijk geloof ik in een volmaaktheid in de zin van Gal. 2:20 (niet meer mijn ik maar Christus leeft in mij en voor zover...) en het lijkt me dat geestelijke perfectie in dit leven niet haalbaar is (omdat onze zondige natuur steeds aanwezig blijft zolang we in het lichaam ons verblijf hebben). Daarom denk ik dat heiliging een levenslang proces is dat doorgaat tot de dag waarop we naar de Heer gaan.

Louis Berkhof geloofde dat de heiliging van de gelovige , voor zover het zijn ziel betreft, voltooid wordt op het moment dat de gelovige sterft of meteen daarna².

Het eindpunt van heiliging is verheerlijking. Op de dag van Zijn wederkomst zullen we Hem zien zoals Hij is (1 Joh. 3:3) en wij zullen Hem gelijk wezen (1 Joh. 3:2). De gemeente zal dan een stralende gemeente zijn zonder vlek of rimpel (Ef. 5:27). Elke gelovige zal dan onberispelijk zijn (1 Kor. 1:8). Wat een schitterend perspectief is dit!

4.2 Dit wil God: uw heiliging

In het voorgaande is al uiteengezet dat er na de wedergeboorte een proces van heiliging (progressieve heiliging) op gang moet komen. De gelovige gaat, in dit levenslange proces van heiliging steeds meer op de Heer Jezus lijken. God heeft hierin een aandeel, maar ook de gelovige zelf. Het is zijn/haar verantwoordelijkheid om hier actief (Heb. 12:14) mee bezig te zijn ook al zal het proces van heiliging meestal niet bewust ervaren worden. Een christen heeft dus altijd ‘huiswerk’. Alleen maar samenkomsten bijwonen (wat op zich een goede zaak is) en passief ‘wachten op de hemel’ is dus een onbijbelse zaak. De moeilijkheid voor de christen bij zijn progressieve heiliging is dat hij tegen de stroom in moet gaan zwemmen (Ef. 4:20). De wereld om hem heen nodigt bepaald niet uit tot heiliging.

Paulus merkt op dat de gelovigen te Tessalonica goed ‘wandelen’ (ze brengen het geleerde in de praktijk) maar tegelijk roept hij hen op dit nog meer te doen, groei is altijd mogelijk (1,2). Ze werken dus actief mee aan hun heiliging. Toch vindt Paulus het nodig om hen over drie ‘levensgebieden’ aan te schrijven:

1. de seksualiteit (3-8)
2. de broederliefde (9,10)

3. ons werkzame leven (11,12)

Het eerste en het derde gebied bepaalt voor een groot deel het denken en doen van de hedendaagse mens. Het tweede gebied geldt voor de gelovigen. God wil heiliging op al deze gebieden.

1. De seksualiteit

God heeft ons geschapen als wezens met een seksuele oriëntatie en er is dus niets mis als gevoelens daaromtrent aanwezig zijn. Dat er veel ontaarding op dit gebied is, is niet iets van de laatste tijd (hoewel de z.g. genderdysforie dat m.i. wel is), maar was ook in de Grieks-Romeinse wereld al sterk aanwezig. David Pawson schrijft:

‘Een man, genaamd Demosthenes zei eens het volgende over de Griekse manier van leven: We hebben prostituees voor ons plezier; we hebben een liefje voor de dagelijkse momenten, dat ons lichaam verlangt naar een vrouw en we hebben vrouwen om kinderen te krijgen en goed voor ons huishouden te zorgen’³

De Tessalonicenzen leefden in deze wereld en zullen ook in meer of mindere mate aan deze praktijken hebben deelgehad. Na de bekering kan hier vanzelfsprekend geen sprake meer van zijn en Paulus vond het nodig hen hierop te wijzen. Hoererij (Gr.: porneia) is alle seksuele omgang buiten het huwelijk om. ‘Zijn vat verwerven’ kan het beste vertaald worden met ‘zijn lichaam beheersen’ (NBV, NIV). De Studiebijbel suggereert nog een vertaling als ‘zijn vrouw verwerven’ in de zin van 1 Kor. 7:2 (...ieder zijn eigen vrouw hebben)⁵. Paulus spreekt de mannen aan m.b.t. de seksualiteit. Daarbij gaat het niet alleen om ‘geen hoererij plegen’ maar ook om de omgang met de eigen vrouw in heiliging en eerbaarheid.

De broeder uit vers 6 is waarschijnlijk een broeder in de Heer (het zou dan gaan om overspel in de context van de gemeente), maar mogelijk gaat het ook om een medemens in het algemeen bijvoorbeeld een zuster in de Heer of vrouw. Deze ondervindt ook de schadelijke gevolgen van de zonde van hoererij⁴.

Paulus heeft de gelovigen al eerder gewezen op de gevolgen van hoererij en overspel. God laat het kwaad niet ongestraft (Heb. 13:4). Seksuele omgang hoort thuis in het huwelijk tussen man en vrouw. Het is een gave van God aan de mensheid, niet alleen om verzekerd te zijn van nageslacht, maar ook om van te genieten binnen de kaders die God daarvoor gegeven heeft. De gevolgen van het misbruik van deze gave zijn in de hele wereld helaas overvloedig.

2. broederliefde

Niet genoeg kan op het belang van de broederliefde gewezen worden. Niet voor niets staat dat (bijna) op het eind van de lijst uit 2 Pet. 1:5-7. De apostel Johannes schrijft:

1 Joh. 2:10 Wie zijn broeder liefheeft, blijft in het licht en in hem is niets aanstotelijks;

Waar de broederliefde terugloopt gaat de gemeente ook achteruit. Hoeveel krachtiger zouden onze gemeentes kunnen zijn als de broederliefde sterk aanwezig was. Kritiek en negatief praten en denken over elkaar drukken het gemeentelven omlaag.

Ook in de broederliefde is groei mogelijk en het belang daarvan had Paulus al eerder benadrukt (1 Tes. 3:13,14). Ze hadden al van God geleerd elkander lief te hebben (door de

Heilige Geest die in hen woonde) en praktiseerden dat al aan alle broeders in geheel Macedonië (10). Mogelijk moeten we hier denken aan praktische hulp op allerlei gebied.

3. Het werkzame leven

Paulus weidt ook nog enige woorden aan het werkzame leven van de gelovigen (11,12). Het is niet helemaal duidelijk waarom Paulus de oproep deed om rustig te blijven en hun eigen zaken te behartigen en met hun handen te werken. Mogelijk had dit te maken met hun spoedige wederkomstverwachting en in het vervolg maar ook in de tweede brief komt hij hierop terug.

Een groot deel van het leven van de meeste gelovigen speelt zich af op het terrein van het dagelijks werk. Veelal hebben christenen het idee dat dit geen ‘geestelijk’ werk is en daarom ook niet zoveel met onze heiliging te maken heeft. Dat de Bijbel anders leert blijkt bijv. uit:

Kol. 3:23 Wat gij ook doet, verricht uw werk van harte, als voor de Here en niet voor mensen;

24 gij weet toch, dat gij van de Here tot vergelding de erfenis zult ontvangen. Gij dient Christus als heer.

Tit. 2:9 De slaven moeten hun meesters onderdanig zijn in alles, het hun naar de zin maken zonder tegenspraak,

10 of oneerlijkheid, maar alle goede trouw bewijzen, om de leer van God, onze Heiland, in alles tot sieraad te strekken.

Hoewel de laatste tekst uit een andere cultuur komt (er waren slaven) is de hedendaagse toepassing voor christenen direct duidelijk. Een groot deel van de dag wordt doorgebracht op de werkvloer en doorgaans wordt de manier waarop een gelovige zijn/haar werk doet door velen gadegeslagen. Getuigt dit van hun geloof of juist ook niet? Elke gelovige werknemer moet dit zich afvragen.

Niet werken terwijl je wel kunt werken is heel onbijbels (12). Van ‘leeglopen’ gaat vanzelfsprekend een slecht getuigenis uit

4.3 De komst van de Heer

In de inleiding is al iets gezegd over de achtergrond van het gedeelte 13-18, een gedeelte dat overigens vaak bij een begrafenis gelezen wordt. Paulus heeft blijkbaar al tijdens zijn verblijf in Tessalonica al onderwijs gegeven over de wederkomst (zie bijv. 2 Tes. 2:3 en 4), maar nu vragen de gelovigen zich af hoe het dan gesteld is met hun al gestorven familieleden. Missen ze de wederkomst van de Heer?

Paulus gaat hen nu uitleggen wat de gebeurtenissen zijn als Jezus terugkomt. Zijn uitgangspunt daarbij is dat Jezus gestorven is en opgestaan (14). Welnu, zo is er ook een opstanding voor de gelovigen die al gestorven zijn. God zal hen door Jezus, waarmee ze tijdens hun leven een relatie hadden ⁶, weer samenbrengen met Jezus.

Vervolgens beschrijft hij de achtereenvolgende gebeurtenissen bij de komst van de Heer. Hoe weet hij dat het zo zou gaan? Blijkbaar door een openbaring van God, maar er staat niet bij hoe en wanneer hij deze ontvangen had. Wat staat er?

De Here daalt nu neer (4:16) terwijl:

- er (eerst) een teken is

Voor ‘teken’ wordt hier het Griekse woord ‘keleusmali’ gebruikt dat ook vertaald kan worden met ‘bevel’ (enkele Nederlandse vertalingen hebben ook iets dergelijks: WV78, WV95, TelosNT, NB). Het lijkt er op dat de Heer eerst het bevel geeft dat de doden (die in Christus gestorven zijn) moeten opstaan:

Joh. 5:25 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, de ure komt en is nu, dat de doden naar de stem van de Zoon van God zullen horen, en die haar horen, zullen leven.

- een aartsengel roept

Mogelijk is dit de aartsengel Michaël. Wat de aartsengel roept staat er niet bij

- er een bazuin (trompet) van God weerklinkt

Dit komt overeen met Mat. 24:31:

En Hij zal zijn engelen uitzenden met luid bazuingeschal en zij zullen zijn uitverkorenen verzamelen uit de vier windstreken, van het ene uiterste der hemelen tot het andere.

De opgestane gelovigen gaan nu samen met de dan levende gelovigen (nogmaals: Paulus verwacht hier blijkbaar nog de komst tijdens zijn leven) de Heer tegemoet in de lucht en zijn dan voorgoed met de Heer verenigd.

Vers 18 spreekt over ‘vermaant elkander met deze woorden’. Beter is hier ‘troost elkander’ zoals ook de meeste Nederlandse vertalingen hebben.

Voordat we dit gedeelte afsluiten nog twee opmerkingen:

- Paulus spreekt in dit gedeelte over ‘de opname van de gemeente’. In een parallelgedeelte, 1 Kor. 15:50-53, spreekt hij nog over de plotselinge verandering die ‘wij’ zullen ondergaan bij deze opname. In een ondeelbaar ogenblik en bij de laatste bazuin zullen we een ‘opstandingslichaam’ ontvangen en in dit nieuwe lichaam de Heer tegemoet gaan want het vergankelijke beërft de onvergankelijkheid niet (1 Kor. 15:50). Over het opstandingslichaam spreekt hij in het voorgaande gedeelte (1 Kor. 15: 35-49).
Waar zijn dan de gestorven gelovigen in de tijd tussen hun sterven en de wederkomst? Ongetwijfeld in de tegenwoordigheid van Christus en God de Vader, evenwel zonder opstandingslichaam. Dat ontvangen ze pas bij de opname van de gemeente en daarvoor moeten ze eerst weer op aarde verschijnen.
- Niet weinig gelovigen en ook bijbelleraren geloven dat de wederkomst van de Heer Jezus plaatsvindt in twee fasen. Eerst is er de komst voor de gemeente, dat is de bovengenoemde opname en zo’n zeven jaar later de komst voor de wereld. Bij de behandeling van de tweede brief wordt hierop uitgebreid teruggekomen. Sommigen noemen deze eerste komst, de opname, ook wel een geheime komst. Zoiets is echter nauwelijks voor te stellen. Hoe kunnen zulke, zeer spectaculaire gebeurtenissen, ooit doorgaan voor ‘een geheime komst’

4.4 Vragen bij hoofdstuk 4

1. 'Heiliging' is niet zo'n populair onderwerp in predikingen! Wat is/zijn hiervan de oorzaak/oorzaken?
2. Waarom is heiliging van vitaal belang voor ons geestelijk leven?
3. Een samenwonend stel komt tot bekering. Hoe gaat u als geestelijk leider hiermee om?
4. Iemand zei eens: Heb God lief en doe wat je wilt. Wat vindt u hiervan?
5. Iemand zegt: Er is in feite geen onderscheid tussen ons gewone werk (bijv. op het kantoor) en ons werk voor de Heer in de gemeente, want al ons werk is als voor de Heer. Bent u het hiermee eens? Waarom wel/niet?
6. Verlangt u naar de wederkomst van de Heer? Waarom wel/niet?

Verwijzingen

1. *L. Berkhof, Systematic Theology, Wm.B.Eerdmans Publishing Co, 1988, Grand Rapids, Michigan, pag. 532*
2. *Ibid, pag. 534*
3. *David Pawson, Sleutels tot de Bijbel, Opwekkingslectuur Putten, 2007, pag. 1112*
4. *Bible Knowledge Commentary, Logos 6, Bible Software*
5. *StudieBijbel, 1 Tess. 4:4, <https://online.studiebijbel.nl>, juli 2018*
6. *Ibid, 1 Tess. 4:14*

5. Als een dief in de nacht, diverse vermaningen 5:1-5:28

5.0 Inleiding

In dit laatste hoofdstuk behandelt Paulus twee zaken:

- Het onverwachte van de wederkomst (1-11)
- Verschillende aanmoedigingen (12-28)

5.1 Het onverwachte van de wederkomst

Natuurlijk sluit dit gedeelte direct aan op het vorige (de indeling in hoofdstukken is een keuze van de Bijbelvertalers). Paulus heeft tijdens zijn verblijf in Tessalonica de gelovigen al onderwezen over de wederkomst en daar nu nog iets over de opname en de opstanding van de gestorven gelovigen aan toegevoegd. Nu blijft het nog de vraag over het wanneer van de wederkomst. Al eerder is opgemerkt dat Paulus in de tijd dat de brief geschreven werd deze komst nog tijdens zijn leven verwachtte. Maar dan blijft nog vraag voor de gelovigen: wanneer?

Paulus legt nu vervolgens uit dat de dag des Heren zo komt als een dief in de nacht (3), met andere woorden: volkomen onverwacht. In het NT wordt de dag des Heren geassocieerd met de wederkomst van Jezus of ook met een tijdsperiode waarin de wederkomst zich bevindt. Niet alleen gaat het dan over de komst zelf maar ook over de oordelen over de wereld die met deze komst gepaard gaan.

Maar het zal een onverwachte komst zijn, zoals een dief in de nacht, tenminste voor de ongelovigen. Zij zullen menen dat alles vrede en rust is als plotseling voor hen die dag er is met het verderf (3). Ongetwijfeld een vreselijke ervaring! Dit komt overeen met het onderwijs van de Heer Jezus in Mat. 24:38 en 39:

*38 Want zoals zij in die dagen voor de zondvloed waren, etende en drinkende, huwende en ten huwelijk gevende, tot op de dag, waarop Noach in de ark ging,
39 en zij niets bemerkten, eer de zondvloed kwam en hen allen wegnam, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn.*

Voor de gelovigen zal de komst, in zekere zin, ook nog wel onverwacht zijn maar niet op dezelfde manier als bij de ongelovigen (en ook de niet wakende gelovigen). Natuurlijk, zij weten dag, noch uur (Mat. 25:13) maar ze onderhouden een levende relatie met de Heer Jezus terwijl ze bovendien rekening houden met de tekenen van de tijd. Zij behoren de dag toe en niet de nacht waarin mensen slapen, drinken en dronken zijn (8). Dit doet ook denken aan wat de Heer Jezus zegt in Luc. 21:34 en 35:

*34 Ziet toe op uzelf, dat uw hart nimmer bezwaard worde door roes en dronkenschap en zorgen voor levensonderhoud, en die dag niet plotseling over u kome,
35 als een strik. Want hij zal komen over allen, die gezeten zijn op het oppervlak der ganse aarde.*

Voor de ongelovigen en de slapende gelovigen zal de dag komen als een strik en ze zullen erin gevangen worden (3). De wakenden worden aangemoedigd om nuchter te zijn en toegerust zijn met het harnas van geloof en liefde en met de helm van de hoop der zaligheid.

Toch heb ik me afgevraagd hoe het kan dat enerzijds gezegd wordt dat alles vrede en rust is (5:3) en er ook sprake is van normale menselijke bezigheden (Mat. 24:38 en 39) terwijl anderzijds het boek Openbaring aangeeft dat er aantal vreselijke oordelen over de wereld gaan in verband met de komst van de Heer Jezus. Is dit niet in tegenspraak met elkaar? De oplossing lijkt gelegen in het feit dat de eerste jaren van de antichrist inderdaad door het grootste deel van de mensheid als weldadig wordt ervaren (Opb. 13:3-8) terwijl later, na de opname van de gemeente, Gods vreselijke oordelen het rijk van het Beest treffen (prewraith-visie, zie 2.6). Deze oordelen horen ook bij de 'dag des HEREN'.

5.2 Nuchter zijn en de wapenrusting dragen

In het Grieks staat voor ons woord 'nuchter' het woord: **nepho**. Oorspronkelijk betekent dit woord: vrij zijn van de invloed van vergiften. In het NT wordt het ook wel gebruikt in combinatie met **waakzaamheid**, zoals in 1 Petr. 5:8. Nuchterheid behoort bij een christen (als het goed is). Het woord wordt hier gebruikt als een tegenstelling tot het 'des nachts dronken zijn' oftewel 'maar raak leven'. De betekenis hier van nuchter is: matig zijn, sober zijn, ingetogen zijn, het hoofd koel houden. Dat is dus heel iets anders dan lauw zijn, star of saai zijn.

Nuchterheid is een belangrijke voorwaarde is om staande te blijven in de geestelijke strijd. Het spreekt vanzelf dat, als we ongedisciplineerd leven, we weinig overwinning zullen ervaren in de geestelijke strijd. Natuurlijk is het niet verboden om plezier te hebben of te maken, maar als je je steeds weer laat meeslepen door allerlei pleziertjes en geen maat weet te houden dan zul je merken dat je geestelijk leven snel afbrokkelt. En wat het 'hoofd koel houden' betreft daar wist Paulus over mee te praten. In de tweede brief moet hij de gelovigen vermanen niet hun 'bezinning' te verliezen. Sommigen meenden dat de dag des Heren al was aangebroken en gingen daardoor vreemde dingen doen. Laat u ook niet meeslepen door allerlei wind van leer. Sta steeds op het fundament van het woord van God en houdt het hoofd koel en uw hart heet.

Het vervolg van de tekst spreekt over uw bescherming. Wat hier zo opvalt, is dat geloof en liefde hier als 'harnas' fungeren dus als bescherming. Geloof staat hier voor: vertrouwen op God en de Heer Jezus. Nu hebben de meeste gelovigen hun vertrouwen echt op God gesteld, maar je kunt en je moet erin groeien. Het behoort tot je 'bepantsering'. Het betekent simpelweg dit: God zorgt voor je in je dagelijkse omstandigheden, maar je moet er wel voor **kiezen** om daarop te vertrouwen. Nu is het niet zo moeilijk om te vertrouwen als alles gladjes verloopt, als er niets tegenzit. Zoiets is natuurlijk erg prettig, maar echt vertrouwen leer je m.i. pas in moeilijke omstandigheden. Dan leren we het schild van het geloof te hanteren waarmee alle brandende pijlen van de boze gedooft kunnen worden.

In één adem met geloof wordt liefde genoemd als horende bij het harnas. Van liefde, zoals de Bijbel dit bedoelt (!), gaat een beschermende werking uit. Beschermend, zowel naar mezelf alsook, in zekere zin, voor anderen. Liefdeloosheid en haat zorgen voor gaten in ons harnas waardoor de tegenstander kansen krijgt in ons leven. Denk alleen maar aan de wortel van de verbittering. Deze kan immense schade toebrengen aan het geestelijk leven. Liefde beschermt ook ons in de zin dat als we God (en ook de naaste) echt liefhebben we ook

niet zo gemakkelijk meer bekoord zullen worden door zaken die afbreuk doen aan ons geestelijk leven. De wereld liefhebben (in de verkeerde zin van het woord) staat tegenover de liefde van de Vader (1 Joh. 2:15).

Bij een harnas hoort ook een helm. Ook je hoofd heeft bescherming nodig, en ik denk daarbij in het bijzonder aan ons gedachteleven. Ons denken bepaalt voor een groot deel ons handelen. Daarom moeten we ook hervormd worden door de vernieuwing van ons denken (Rom. 12:2). In ons denken speelt hoop een belangrijke rol. Bijvoorbeeld: Je hoopt later op een diploma en dat motiveert om stug verder te gaan. Een mens kan zonder hoop niet echt leven, zo iemand is letterlijk: **hopeloos**.

Een mens kan praktisch alles verdragen zolang er nog hoop is. Daarom is ook een christen nooit hopeloos omdat hij weet welke vergelding hem in de eeuwigheid wacht als hij trouw blijft aan de Heer. Hij **weet** dat God alle dingen ten goede doet meewerken voor wie Hem liefhebben en dat het lijden van de tegenwoordige tijd niet opweegt tegenover de heerlijkheid die over ons geopenbaard zal worden (Rom. 8:18).

Die helm van de hoop der zaligheid moet je echter wel op hebben. Het is een voorwaarde om in de geestelijke strijd staande te blijven. Het motiveert je om actief te blijven voor de Heer ook in tijden waarin alles lijkt tegen te zitten. Wees te allen tijde overvloedig in het werk des Heren **wetende...**enz. (1 Kor. 15:58). We moeten bidden dat God ons verlichte ogen des harten geeft, zodat we weer weten welke hoop zijn roeping wekt. (Ef. 1:19).

5.3 God heeft ons niet gesteld tot toorn

De toorn die in vers 9 genoemd wordt is de toorn die uitgestort wordt op de onbekeerde mensheid ten tijde van de dag des Heren en die uitloopt op de hel (vergelijk ook het plotselinge verderf uit vers 3). Deze toorn is duidelijk niet bestemd voor degenen die toegerust zijn met harnas van geloof en liefde en met de helm van de hoop der zaligheid, kortweg de kinderen van het licht (5). Zij zullen de Heer tegemoet gaan in de lucht als Hij terugkomt en zijn bestemd om voor eeuwig met Hem te leven, ook al zijn ze voor die tijd al gestorven (het 'slapen' uit vers 10).

Met zo'n geweldig vooruitzicht kunnen we elkaar steeds bemoedigen, vertroosten en opbouwen. Blijkbaar gebeurde dit ook in de gemeente, maar toch wil Paulus het hen nog eens extra op het hart drukken.

5.4 Diverse aanmoedigingen en vragen

Tot slot geeft Paulus diverse aanmoedigingen voor de gemeente en ook een aantal verzoeken en vragen. Ze hebben te maken met het gemeenteleven maar ook met het maatschappelijk bestaan. Met elkaar zijn ze voor christenen van alle plaatsen en tijden de praktijk van alledag (als het goed is).

We zetten de verschillende aanmoedigingen en vragen/wensen onder elkaar, waarbij, enigszins kunstmatig, onderscheid gemaakt wordt tussen datgene wat specifiek bij christenen hoort en wat meer algemeen 'fatsoenlijk' is.

We beginnen bij het laatste en letten daarbij speciaal op vers 14 en 15. Ieder fatsoenlijk mens zal deze aanmoedigingen onderschrijven.

Wijst de ongeregelde terecht (14)

Waarschijnlijk heeft Paulus degenen op het oog die, ten onrechte, niet werkten (4:11,12). Het woord (Gr.: ataktos) betekent 'zich afwijkend gedragen ten opzichte van de gewone regels'. Zulke mensen zijn voor de gewone maatschappij al een probleem, maar des te meer voor de gemeente van Christus, omdat er een negatief getuigenis van uitgaat. Zulke broeders/zusters moeten terecht gewezen worden (hier wordt, evenals in het vorige vers weer een vorm van het Griekse werkwoord 'noutheteo' gebruikt) zodat de betrokkene zijn gedrag kan veranderen en de gemeente er niet door besmet wordt. Het terechtwijzen hoeft niet persé door oudsten te gebeuren maar kan in principe door elk ander gemeentelid geïmplementeerd worden vooropgesteld dat het met takt en wijsheid plaatsvindt.

Beurt de kleinmoedigen op (14)

Het Griekse woord voor 'kleinmoedig' 'oligopsuchos' betekent letterlijk 'weinig ziel'. De HSV en de NBV gebruiken hier het woord 'moedeloos'. De GNB gebruikt 'angstigen' en het BOEK 'hen die bang zijn'. Voor het 'opbeuren' wordt een vorm van het Griekse werkwoord 'paramutheomai' gebruikt. Dit kan ook vertaald worden met 'bemoedigen' of 'troosten'. Een bijbels voorbeeld van een bemoediger is Barnabas (Hij heette Jozef, maar Barnabas is zijn bijnaam en die bijnaam betekent: 'Zoon der vertroosting', Hand. 4:36). Hij was het die zich het lot van Marcus aantrok toen Paulus hem niet weer wilde meenemen (Hand. 14:37-39). Marcus was blijkbaar bang geworden na de gebeurtenissen op Pafos (Hand. 13:6-12).

Bemoedigers zijn in gemeenten meestal niet dik gezaaid. Mensen hebben helaas vaak de neiging om te benadrukken de zaken die niet goedgaan. Hoe kostbaar zijn de echte bemoedigers!

Komt op voor de zwakken (14)

Hier wordt voor 'zwakken' het Griekse woord 'asthenon' gebruikt. Het kan zowel betrekking hebben op lichamelijk zwakken zoals zieken (bijv. 'asthenius' in Luc. 10:9), maar ook geestelijk zwakken in de zin van geestelijk onvolwassen of gevoelig voor verzoeking (bijv. 'asthenes' in Mat. 26:41). Het lijkt me, gezien het verband, dat Paulus vooral de geestelijk zwakken op het oog heeft, of anders gezegd: gelovigen die nog niet zo sterk in hun schoenen staan. Te denken valt aan 'geestelijke babies' en ook aan hen die bijzonder gevoelig zijn voor verleiding (bijv. op seksueel gebied, 4:3-7).

Hoe kom je voor zulke gelovigen op of: hoe ondersteun je hen? Het lijkt in elk geval belangrijk om met zulke gelovigen om te gaan met invoelend vermogen en dat is lang niet iedereen gegeven. Te denken valt aan Gal. 6:1:

Broeders, zelfs indien iemand op een overtreding betrapt wordt, helpt gij, die geestelijk zijt, hem terecht in een geest van zachtmoedigheid, ziende op uzelf; gij mocht ook eens in verzoeking komen.

Hebt geduld met allen (14)

Het woordje 'geduld' in onze NBG-vertaling van het NT heeft bijna steeds hetzelfde Griekse grondwoord als ons woordje lankmoedigheid namelijk: makrothumia (makros = lang en thumia = kalmte, dus lang van kalmte). Een vorm van dit woord wordt ook hier gebruikt, het gaat eigenlijk iets verder dan het gewone geduld en heeft meer iets van het volhardende

geduld. Hoe belangrijk is deze vorm van geduld in de omgang met anderen. Als je snel je geduld verliest in de omgang met ‘moeilijke’ mensen ben je (nog niet zo) geschikt voor het geven van pastorale zorg. In het voorafgaande worden drie typen mensen genoemd die, in zekere zin, moeilijk zijn: ongeregelde, kleinmoedigen en zwakken. Met al deze gelovigen moeten we, en zeker de leiders, ‘geduld’ hebben. Maar de oproep geldt in principe voor alle mensen. Onze maatschappij is ook vertrouwd met de zegswijze: ‘geduld is een schone zaak’. Helaas is de praktijk hier vaak niet mee in overeenstemming.

Geen kwaad met kwaad vergelden, maar jaagt steeds het goede na, jegens elkander en jegens allen

Het is helaas gebruikelijk om, nadat iemand je iets heeft aangedaan, op wraak te zinnen. Op deze manier ontstaat dikwijls een spiraal van geweld die moeilijk te doorbreken is. Een gelovige wordt opgeroepen om geen wraak te nemen maar de vergelding aan God over te laten (Rom. 12:19).

We moeten leren met verwondingen (in geestelijke zin) om te gaan. Mensen doen elkaar vaak pijn en lang niet altijd met opzet. Ook onder christenen komt dit veel voor. Ga niet wachten tot de ander zijn excuus aanbiedt maar vergeef zelf onmiddellijk als je door een ander gekwetst wordt. Anders kan de wortel der bitterheid (Heb. 12:15) opschieten met zeer ernstige gevolgen.

Als we steeds het goede met de ander voor hebben (zowel christen als niet christen) dan zullen we niet gemakkelijk vervallen tot een negatieve en verzuurde levenshouding.

Vervolgens de vragen/wensen en aanmoedigingen die duidelijk bij christenen horen:

Respect voor leiderschap in de gemeente (12,13)

Het is opvallend dat Paulus de hele reeks vragen en aanmoedigingen begint met het vragen van respect en veel waardering voor het leiderschap in de plaatselijke gemeente. Zonder dit ‘gedragen’ leiderschap kan een gemeente eigenlijk niet naar behoren functioneren. Leiders zijn bij voorkeur het ‘aanvalsobject’ voor de machten der duisternis en als de gemeenteleden hieraan meewerken met negatieve kritiek, laster en verzet dan is onvrede in de gemeente het onvermijdelijke resultaat. Natuurlijk, leiders maken fouten en daar mogen ze ook best op een positieve manier op gewezen worden. Verder kunnen de fouten of zonden zodanig zijn dat de betrokken leider of leiders hun taak moeten neerleggen. Maar een goed functionerend leiderschap is een grote zegen voor een gemeente en daar kunnen de gelovigen volop aan medewerken.

Verder worden hier twee taken van leidinggevend genoomd: leiden in de Here (op gezag van de Heer, NBV) en terechtwijzen (Gr.: noutheteo). Het eerste houdt praktische leiding in m.b.t. allerlei zaken terwijl het tweede betrekking heeft op zaken die correctie behoeven. Dit laatste is niet altijd eenvoudig, mensen zijn van nature niet erg geneigd tot correctie. Zeker in deze tijd is gezag niet vanzelfsprekend meer. Terechtwijzing blijft echter heel noodzakelijk: wie terechtwijzing haat is dom (Spr. 12:1).

Een positief christelijke houding (16)

Steeds weer verblijden, steeds weer danken (ondanks...) en steeds weer de relatie met God zoeken door gebed, het lijkt in de tegenwoordige wereld een weinig realistische opgave. Toch moet het de ‘grondhouding’ zijn voor elke christen en dat het een opdracht van Godswege is

staat er nog eens expliciet bij. Het spreekt voor zich dat een steeds maar sombere, klagende en ondankbare christen geen reclame is voor het geloof. We kunnen ons steeds verblijden in de Here (Fil. 4:4), Hij heeft ons begenadigd in de Geliefde (Ef.1:6) ons wacht een eeuwige toekomst met Hem en de moeilijkheden die we in dit leven ervaren zijn maar tijdelijk en doet God ook nog eens medewerken ten goede (Rom. 8:28). Natuurlijk betekent de tekst niet dat er geen plaats zou zijn voor rouw en verdriet. We moeten blij zijn met de blijden en wenen met de wenenden (Rom. 12:15) en er is ook een zaligspreking voor de treurenden (Mat. 5:4). Evenmin suggereert de tekst dat we steeds maar gebeden moeten uitspreken, maar we kunnen wel op elke plaats en bij elke goede gelegenheid de relatie met God zoeken door (stil) gebed. God verstaat van verre onze gedachten (Ps. 139:2) en dus ook de woorden die we in onze gedachten uitspreken. Op deze manier zal de God des vredes ook meer onze dagelijkse ervaring zijn (Job 22:21, Fil. 4:9) en worden onze gedachten (zo vaak bestookt door de machten der duisternis) en harten behoed in Christus Jezus (Fil. 4:7).

De Geest niet uitdoven en acht geven op profetieën (19-21)

De Geest niet uitdoven heeft in het bijzonder betrekking op het de ruimte geven aan de gaven van de Heilige Geest (1 Kor. 12:8-10, Rom. 12:6-8). Enerzijds deelt de Heilige Geest de gaven uit gelijk Hij wil (1 Kor. 12:11), anderzijds mogen we ook streven naar de gaven van de Geest (1 Kor. 14:1). De manifestatie daarvan zal toenemen naarmate we er meer naar streven. Het omgekeerde is ook waar: als we de gaven van de Geest verwaarlozen dan zullen ook de manifestaties van de Heilige Geest in de gemeente uitdoven. Dit is zeker een ernstige zaak die maakt dat gemeentes ‘opdrogen’, al betekent dit niet dat de Heilige Geest dan ook bij de individuele gelovigen weggaat.

Paulus pas dit in het bijzonder toe op de profetie in de gemeente (zie ook 1 Kor. 14:1 ev.). Door profetie spreekt God één of meer mensen direct aan in de gemeente. Zo’n profetie moet altijd getoetst worden: is dit wel echt een woord van de Heer? Het is nu niet aan de orde om de toetsingscriteria hier te bespreken, verwezen wordt naar het uitstekende boek van John Bevere op dit gebied ¹. Het gaat er om de profetieën te toetsen en niet te gaan verachten. Een profetisch woord kan voor iemand net het goede duwtje in de rug zijn om een bepaalde richting in te gaan die God van hem/haar vraagt.

Warren Wiersbe schrijft in verband met deze tekst (vertaald):

‘Vandaag hebben we de complete openbaring in het Woord van God en hebben we profeten niet meer nodig. De apostelen en de profeten hielpen om het fundament van de gemeente (Ef. 2:20) te leggen en zijn nu van het toneel verdwenen. De enige “profetische bediening” die we hebben is de prediking en het onderwijzen van het Woord van God ²’.

Persoonlijk betreur ik het dat deze bekwame pastor, die dit schrijft in een overigens duidelijk geschreven en niet academisch bijbelcommentaar, deze uitleg geeft. Natuurlijk respecteer ik zijn opvatting maar ik geloof dat de gaven van de Geest en dus ook de profetie nog evenzeer vandaag hun toepassing hebben en niet gestopt zijn na de tijd van de apostelen. Maar we zullen moeten leren leven met verschillen in inzicht en moeten zoeken naar zaken waar we elkaar wel in kunnen vinden. De voorwaarde is wel dat de fundamenteën van het geloof overeind blijven.

Houd je ver van alle soort van kwaad

Mogelijk is er een verband met het voorgaande (verkeerd gebruik van de gaven van de Geest), maar zeker is dit niet. In ieder geval lijkt het een oproep om elke vorm van kwaad te vermijden. Als we zonde in ons leven toelaten, in welke vorm dan ook, dan wordt ons geestelijk leven aangetast tenzij we de zonde(n) belijden (1 Joh. 1:9) en er radicaal afstand van doen. Zonde die blijft bestaan veroorzaakt een gat in onze geestelijke wapenrusting en geeft de tegenstander gelegenheid om geestelijke schade toe te brengen. Het geheimenis van het geloof moet bewaard worden in een rein geweten (1 Tim. 3:9).

Broeders, bidt ook voor ons

De NBG zet het woordje 'ook' tussen teksthaken en dat betekent dat het niet in alle manuscripten voorkomt. Een aantal vertalingen laten het woordje ook weg (Boek, HSV, SVV, NIV, AV, YLT). Het 'ook' duidt er blijkbaar op dat Paulus, Silas en Timoteüs voor de gemeente bidden en nu vragen dat ze ook voor hen bidden. Ook Paulus en zijn medewerkers hebben gebed nodig en dat is nog maar zwak uitgedrukt. Elke heilige heeft gebed nodig, maar het zijn bij uitstek de geestelijke leiders, in het bijzonder zij die staan op frontposities, die gebedsondersteuning niet kunnen missen. Een paar voorbeelden:

- In Rom. 15:30 en 31 vraagt Paulus om voor hem te bidden:

30 Maar, broeders, ik vermaan u bij onze Here Jezus Christus en bij de liefde des Geestes, om samen met mij te worstelen in den gebede voor mij tot God,

31 opdat ik behoed worde voor de weerspanningen in Judea, en dat mijn dienstbetoon voor Jeruzalem gunstig worde opgenomen door de heiligen,....

- In 2 Tes. 2:3 vraagt Paulus aan de broeders om voor hem en zijn medewerkers te bidden:

...dat wij bewaard blijven voor de wargeesten en slechte mensen; want trouw vindt men niet bij allen.

Te gemakkelijk wordt vaak aangenomen dat God zijn trouwe dienstknechten wel 'automatisch' beschermd tegen allerlei gevaren. Maar de Bijbel leert dit niet en ook de praktijk laat anders zien. Teveel geestelijk leiders zijn tot zonde gekomen door financiële malversaties, hoogmoed en zaken die liggen op het gebied van de seksuele moraal. Anderen stierven aan ernstige ziekten, hebben ongelukken gekregen of zijn door aanslagen om het leven gekomen. Vaak wordt dan verwezen naar 'Gods ondoorgroendelijke wijsheid en wegen'. Maar het is ook mogelijk dat er te weinig 'gebedsdekking' was waardoor de tegenstander een kans kreeg om een werker te verzwakken of zelfs uit te schakelen. Natuurlijk blijven er veel vragen over, maar we moeten ons steeds realiseren dat we in een geestelijke strijd verwickeld zijn. De eindoverwinning is zeker, maar zolang Jezus niet is teruggekomen blijft er strijd en is voorbede noodzakelijk:

Ef. 6:18 En bidt daarbij met aanhoudend bidden en smeken bij elke gelegenheid in de Geest, daartoe wakende met alle volharding en smeking voor alle heiligen;

Bijzondere oproepen:

Groet al de broeders met een heilige kus

Een kus op de wang was in de cultuur van die tijd een gebruikelijke manier om je persoonlijke affectie uit te drukken. Mannen kusten mannen en vrouwen kusten vrouwen. De heilige kus had geen romantische of sensuele lading en Paulus moedigt de broeders aan om ook op deze manier hun liefde voor elkaar te laten blijken.

Ik bezweer u bij de Here

In vers 27 gebruikt Paulus wel een heel sterke uitdrukking. In feite stelt hij zijn toehoorders onder ede in de naam van God dat zijn brief aan alle (heilige, HSV, SVV) broeders wordt voorgelezen. Waarom wilde Paulus dit zo dringend? We kunnen er slechts naar raden! In ieder geval was Paulus ervan overtuigd dat deze jonge gemeente zijn instructies echt nodig had en mogelijk realiseerde hij zich ook dat zijn schrijven geïnspireerd werd door de Heilige Geest.

De wensteksten:

Algehele heiliging

1 Tes. 5:23 is de enige tekst in de Bijbel waarin geest, ziel en lichaam in één adem worden genoemd. Het lichaam is ons stoffelijk omhulsel en stelt ons in verbinding met de zintuiglijk waarneembare wereld. Ziel en geest zijn echter moeilijker te omschrijven. Met de geest kunnen we ons oriënteren op de geestelijke wereld en de ziel van de mens is de zetel van zijn persoonlijkheid (verstand, gevoel en wil) en is de verbindingsschakel tussen geest en lichaam. Verschillende geestelijke leiders (o.a. Watchman Nee ³) hebben er op gewezen dat het van het grootste belang is als de gelovige het onderscheid leert kennen tussen ziel en geest. Dit is zo omdat de Heilige Geest de gelovige in de eerste plaats inspireert vanuit de geest en niet vanuit de ziel. Door toepassing van het Woord van God leert de gelovige onderscheid te maken tussen geest en ziel (Heb. 4:12).

De zojuist besproken 'trichotomie-gedachte', dat is de opvatting dat de mens een drievoudige natuur heeft, wordt lang niet door elke theoloog (o.a. Louis Berkhof ⁴!) en bijbel-uitlegger gedeeld. Daar tegenover wordt dan de 'dichotomie-gedachte' gesteld die de mens uit een materieel deel, zijn lichaam, en een immaterieel deel, zijn geest, laat bestaan. De ziel zou dan eigenlijk hetzelfde zijn als de geest. Jay E. Adams, een Amerikaans auteur, drukt het als volgt uit: 'Het immateriële deel van de mens wordt 'ziel' genoemd als er gelet wordt op de relatie met het lichaam en 'geest' als het los gezien wordt van het lichaam ⁵'. De trichotomie-opvatting lijkt me persoonlijk meer Bijbels verantwoord.

Nu kijken we naar de betekenis van de tekst zelf. Het eerste dat opvalt, is de aansluiting op vers 22. Dat we ons onthouden van allerlei soort kwaad kan gezien worden als een onderdeel van onze heiliging, we stellen hierdoor God in staat om ons (progressief) te heiligen. Heiliging is het werk van God aan de gelovige hoewel onze medewerking daar zeker voor vereist is. Deze heiliging heeft een eindpunt (zie 4.1). Bij de komst van de Heer Jezus zal blijken of we inderdaad onberispelijk in heiligheid zullen zijn op die dag (3:13). Paulus spreekt de tekst ook uit als een wens, m.a.w. het kan ook weleens anders gaan. Aan God zal het echter niet liggen, Hij zal er alles aan doen om ons perfect te heiligen.

Het is waarschijnlijk dat we geen speciale betekenis moeten hechten aan de formulering dat geest, ziel en lichaam in het 'onberispelijk bewaard blijven' apart worden genoemd (de uitdrukking 'in allen dele' vinden we overigens alleen bij de NBG). Het lijkt me dat gewoon 'de

totale mens' wordt bedoeld.

De genade van onze Here Jezus Christus zij met u

Een dergelijke zegenbede lezen we steeds aan het eind (of daar in de buurt daarvan) van alle brieven van Paulus. In de NBG staat het in de wens-vorm en zo ook in de meeste vertalingen. In het Grieks (TR) staat er:

'De genade van de Heer van ons Jezus Christus met u amen'.

Er staat dan geen werkwoordsvorm tussen. YLT gebruikt dan ook 'is met u' in plaats van 'zij met u'. Eigenlijk maakt het niet uit. Natuurlijk wenst Paulus het, maar de genade is ook werkelijk met de gemeente te Tessalonica. Praktisch betekent het dat Christus zich op een positieve manier 'bemoeit' met de gemeente. Zonder deze genade kan een gemeente niet functioneren en geldt ook voor elke individuele gelovige.

5.5 Vragen bij hoofdstuk 5

1. In vers 6 worden we opgeroepen om 'wakker en nuchter' te zijn. Wat betekent dat voor u persoonlijk?
2. In vers 8 wordt gesproken over het harnas van geloof en liefde. Kunt u uitleggen hoe deze bescherming van geloof en liefde werki in de praktijk van alledag?
3. Wat betekent het 'erkennen' in vers 12 praktisch?
4. Een gemeentelid merkt op dat vers 16 onpraktisch is. Hoe zou u hem/haar antwoorden?
5. Hoe waakt men in uw gemeente ervoor om de Geest niet uit te doven (19)?

Verwijzingen

1. John Bevere, *Zo spreekt de Heer*, Stchting Elia, maart 2001
2. Warren W. Wiersbe, *The Wiersbe Bible Commentary NT*, Colorado Springs, U.S.A., pag. 728
3. Watchman Nee, *The spiritual man*, Combined Edition 1977, Christian Fellowship Publishers, Inc. New York, pag. 31 ev.
4. L. Berkhof, *Systematic Theology*, Wm.B.Eerdmans Publishing Co, 1988, Grand Rapids, Michigan, pag. 194
5. Jay E. Adams, *The Christian Counselor's Manual*, Michigan, 1978, pag. 437

0. Inleiding tweede brief

0.0 Datum, plaats van schrijven

Deze brief is ook duidelijk van Paulus, hoewel sommigen dit betwijfelen. De brief werd geschreven te Korinte zo'n drie tot zes maanden na de eerste brief dus: AD 51-AD 52.

0.1 Doel van de tweede brief

Waarom schreef Paulus, zo 'kort' na de eerste brief een tweede brief aan de Tessalonicenzen? Daar zijn drie redenen voor aan te wijzen:

- Hij wilde ze bemoedigen om te volharden tijdens hun vervolgingen. Dit komt vooral in hoofdstuk 1 aan de orde.
- Hij bracht correctie aan in hun wederkomstverwachting. Sommigen meenden dat de dag des Heren al aangebroken was en gingen zich zeer onregelmatig gedragen. Dit is het onderwerp van hoofdstuk 2.
- Hij wilde dat de broeders die zich ongeregeld gedroegen, doordat ze niet meer wilden werken, aangepakt zouden worden. Dit hangt gedeeltelijk samen met het tweede punt. In hoofdstuk 3 wordt dit behandeld.

0.2 Vragen bij dit hoofdstuk

1. Hebt u ervaring met de correctie van een verkeerde leer of opvatting in een gemeente? Hoe werd dat aangepakt of hoe zou u dat aanpakken als het zich bij u voordeed?

1. Vervolging hoort bij het christen zijn 1:3-1:12

1.0 Inleiding

Bemoedigen doet goed, dat geldt ook hier voor de gemeente te Tessalonica. Het is ook belangrijk om een gemeente positief aan te spreken als dat tenminste mogelijk is. Dat is ook wat de Heer Jezus doet in de boodschap aan de zeven gemeenten in het boek Openbaring (Opb. 2:1-3:22). Bij één gemeente, de gemeente te Laodicea, kan Hij echter niets goeds noemen. Paulus begint hier de gemeente bemoedigend aan te spreken. Pas later, in hoofdstuk 2 en 3 komen de moeilijkheden aan de orde.

De aanhef in dit hoofdstuk is praktisch gelijk aan de aanhef in de eerste brief.

1.1 God danken voor de gemeente

In bijna alle brieven van Paulus aan de gemeenten, uitgezonderd die aan de Galaten en de tweede aan de Korintiërs, vinden we ergens in het begin dankzegging voor de gemeente. God en de Heer Jezus worden gedankt omdat er die en die gemeente is. Gemeenten zijn Gods 'lichtfakkels' in deze duistere wereld. Het zijn oases van hoop en perspectief en liefde in een wereld zonder hoop. Niet de zendeling of de gemeentestichter wordt gedankt, maar in de eerste plaats God. Het is door zijn genade dat er gemeenten zijn.

Het Griekse woord voor gemeente is 'ekklesia' (een samenstelling van 'ek' dat is 'uit' en 'kaleo' dat is de werkwoordvorm voor 'roepen') de betekenis is: er uit geroepen. Waaruit? Uit de wereld! De wereld gaat voorbij en haar begeren (1 Joh. 2:17). We zijn nog wel in de wereld en daarin moeten we getrouwe getuigen zijn, maar we zijn niet meer van de wereld. Het is de gemeente die te Zijner tijd zonder vlek of rimpel aan de Vader zal worden voorgesteld (Ef. 5:27). Ik weet wel, in gemeenten is van alles aan de hand, maar toch is dat de plaats die God verkiest om te zegenen. Het is ook een werkplaats waar de Heilige Geest ons vormt en waar we ook aan elkaar geschaafd worden. Maar dat behoort allemaal bij Gods programma voor ons!

Het is dus inderdaad gepast om God te allen tijde te danken (3) en hier wel in het bijzonder omdat er veel groei in de gemeente is, niet zozeer (of alleen) getalsmatig maar ook in de diepte. Er is sprake van een bijzondere toename van geloof en liefde (hiervoor is gebeden in 1 Tes. 3:10-12)). We weten niet hoe Paulus dit geweten heeft (hij schrijft de brief een aantal maanden na de eerste brief vanuit Korinte) maar hoe dan ook, het is zo! Paulus zegt daar zelfs dat als die liefde tot elkaar en tot allen blijft toenemen hun harten onberispelijk in heiligheid zullen zijn als Jezus terugkomt. Dat is niet niks. De reeks voor de geestelijke groei in 2 Pet. 1:5-7 eindigt ook bij de agape-liefde.

Liefde, de agape-liefde staat heel hoog aangeschreven in Gods Woord. 1 Kor. 13 zegt dat we alles aan geestelijke gaven, aan kennis en geloof kunnen hebben, maar zonder liefde zijn we nog niets. Als we als volgelingen van Jezus bekend willen staan dan zullen we allereerst liefde onder elkaar moeten hebben en in een gemeente heb je veel groeimogelijkheden. De praktijk is natuurlijk vooral in de gemeente, maar ook daarbuiten. Vaak zit het ook in kleine

liefdedaden, door mensen nauwelijks opgemerkt, maar God ziet het! Jaren geleden ging ik bij een zendingsorganisatie langs, Operatie Mobilisatie, de mensen waren druk, maar toch nam iemand even tijd voor mij door even een kop koffie te maken en mij voor te zetten. Ik vond dat bijzonder. Als er veel liefde is in een gemeente dan moet dat hoge niveau wel gehandhaafd worden. De Heer Jezus zei later tegen de gemeente van Efeze dat ze van grote hoogte gevallen waren, alles was goed behalve dat ene, ze hadden hun eerste liefde verzaakt en ze moesten zich daarvan bekeren (Opb. 2:4,5).

Ik heb jaren geleden een boek gelezen: Offensief der liefde (Wilhard Becker). Ik vond dat een sterk praktisch en pastoraal boek over de agape-liefde en ik heb er voor mijzelf ook een uittreksel van gemaakt. Maar ik vraag me nu wel af hoeveel ik hiervan gepraktiseerd heb. Je kunt een heleboel lezen maar wat doe je ermee? Zo is het met het Woord van God ook. Het woord moet in ons werkzaam zijn (1. Tes. 2:13). In Ps. 1:2 wordt de man zalig gesproken die:

....aan des HEREN wet (niet alleen de tien geboden alleen, maar de gehele ‘onderwijzing’ van de Schrift die op dat moment bestond) zijn welgevallen heeft, en diens wet overpeinst bij dag en bij nacht.

Daar wordt je wijzer van. Wat het toepassen van de agape-liefde betreft: de praktijk is voortdurend om ons heen!

1.2 Het Koninkrijk Gods waardig

In vers 5 wordt gesproken over het bewijs van het rechtvaardig oordeel van God dat gij (dat zijn de gelovigen te Tessalonica) het Koninkrijk Gods waardig geacht zijt. Wat bedoelt Paulus hier? In Tessalonica was een gemeente ontstaan. Mensen die vroeger heiden waren geweest en sommigen daarvan bezochten ook wel de synagogen omdat ze toch wel iets zagen in de God van de Joden, waren door de prediking van Paulus echt tot geloof gekomen en meer dan dat: hun geloof en hun liefde jegens elkander namen zeer toe! In zekere zin een ‘opwekking’. De tegenstander vindt dat, op zijn zachtst gezegd niet leuk en dat resulteerde ook in vervolging en verdrukking. (1 Tes. 3:15). Maar ze hielden stand en dat is nu volgens Paulus het bewijs dat God hen het Koninkrijk Gods waardig achtte. Hij verleent uiteindelijk de kracht om staande te blijven. Dit roept best vragen op.

Als we wederomgeboren zijn dan zijn we verlost uit de macht uit de macht der duisternis (ja, ja) en overgebracht in het Koninkrijk van de Zoon Zijner liefde (Kol. 1:13). Maar je moet wel standhouden! Je bent zoals, Willem Glashouwer dat uitlegt, terecht gekomen in de tweede fase van het Koninkrijk. De eerste fase was het manifest worden van het Koninkrijk door de bediening van de Heer Jezus hier op aarde. Die fase is nu voorbij. Wij, die wederomgeboren zijn, bevinden ons in de tweede fase, waarin het Koninkrijk Gods zich verspreid in de harten van de mensen. De derde fase breekt aan als Jezus terugkeert hier op aarde en dan krijgt Zijn Koninkrijk ook een politieke dimensie. De gemeente zal dan zonder vlek of rimpel zijn en we zullen met Hem gaan regeren. Ja maar, er is ook het Vaderhuis met de vele woningen en de Heer Jezus bereidt ons een plaats. Ook dat is waar, maar hoe zit dat dan? Willem Ouweneel gelooft dat we vanuit heerlijkheid met Hem zullen regeren. Hoe dat precies is, weet ik ook niet.

Waar het bij u en mij omgaat, is dat we standhouden in die tweede fase. De mate van geestelijke groei kunnen we dikwijls afmeten naar de manier waarop we reageren op allerlei

moeilijkheden die we tegenkomen. Er is geen roltrap naar de hemel (Wilhard Becker heeft daar trouwens ook een boek over geschreven). Als we standhouden, dan laten we zien dat we het Koninkrijk Gods waardig geacht zijn omdat God ons nooit zal beproeven boven ons vermogen ook al moeten we vaak nog vele zaken leren om die man/vrouw te worden die God voor ogen heeft.

1.3 Verkwikking en verdrukking

De volgende verzen 7 tot en met 10 zijn wat moeilijk. De moeilijkheid zit hem niet zozeer in het begrijpen als wel in de praktische betekenis ervan. Natuurlijk, we verlangen naar de terugkomst van onze Here Jezus en dat we voor eeuwig met Hem verenigd mogen zijn, maar tegelijk weten we dat Hij ook zal komen om de wereld te oordelen en dat degenen die niet bij Hem horen veroordeeld zullen worden en verloren gaan. In vers 10 staat daarvan dat ze zullen boeten met een eeuwig verderf..., dat is niet niks. Eerlijk gezegd remt dat bij mij het verlangen naar de wederkomst. Mensen gaan ook niet verloren om wat ze niet hadden kunnen weten, maar ze gaan verloren om wat ze wel wisten en hadden kunnen weten, maar waar ze niets mee gedaan hebben. Romeinen 1 maakt duidelijk dat ieder mens uit de natuur al een zekere openbaring van God heeft. Maar goed, je kunt dat wegdrukken en zeggen: ik zie het later nog wel eens. Maar mogelijk komt er geen later en dan. In het bijzonder zullen de vervolgers van de gelovigen streng geoordeeld worden, daarop heeft dit gedeelte in het bijzonder betrekking. Toch staat er:

Rom. 12:14 Zegent wie u vervolgen, zegent en vervloekt niet en ook:

Mat. 5:44: Bidt voor wie u vervolgen

God kan de harten van de vervolgers aanraken zodat ze zich mogelijk bekeren en gered worden. Onze voorbede kan onze vrienden, maar ook onze vijanden heel wat narigheid besparen. Een mooi voorbeeld van voorbede (hoewel het niet met vervolging te maken heeft) staat in Gen. 19:29. Abraham heeft tevergeefs geprobeerd om Sodom en Gomorra te redden van de ondergang door zijn voorbede. Maar Lot, een typebeeld van de wereldse christen (bestaat dat wel?), komt niet om met de goddelozen dankzij de voorbede van zijn echt vrome oom Abraham.

Overigens worden we in ons eigen land nog niet zo erg en openlijk vervolgd. In Engeland is het al moeilijker om een toegewijd gelovige te zijn. Wie dat niet gelooft moet het boek van dr. Richard Scott maar eens lezen: *Christians in the firing line*. Deze arts is zelf in moeilijkheden gekomen omdat hij tijdens een consultatie zijn geloof met een patiënt deelde.

Maar in Nederland hebben we nog een behoorlijke mate van vrijheid. We kunnen nog gewoon samenkomen. We hebben onze Opwekkingsconferentie, onze Open Doors dagen, de organisatie Naar House. Dat zijn allemaal geweldige mogelijkheden, laten we ze ook gebruiken. We hebben ook nog een regering waarin twee christelijke partijen zitten: Het CDA en ook de CU en onze eigen Carola Schouten is zelfs vice minister president. Tegelijkertijd zijn er ook andere 'krachten' aan de gang. We kregen onlangs een schrijven van Hugo Bos. Hij is de leider van de campagne 'Gezin in gevaar' en heeft ook een website met dezelfde naam en hij komt vooral op voor traditionele gezinswaarden. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen wil nu het stereotype van het traditionele gezin doorbreken. Ze wil in die zin ook de schoolboeken herschrijven en op die manier jonge kinderen indoctrineren.

Weg met het traditionele beeld van het gezin! U zult nu misschien denken: Dat zal zo'n vaart niet lopen maar het is wel een minister die in gesprek wil met uitgevers van schoolboeken om haar genderdoel te bereiken. En als uw kinderen later met vreemde ideeën thuiskomen dan weet u dat dit een voorgeschiedenis heeft.

Bidt daarom voor onze regering en ook voor de 'christenvervolgers' binnen de regering:

1 Tim. 2:1:1 Ik vermaan u dan allereerst smekingen, gebeden, voorbeden en dankzeggingen te doen voor alle mensen,

2 voor koningen en alle hooggeplaatsten, opdat wij een stil en rustig leven mogen leiden in alle godsvrucht en waardigheid.

3 Dit is goed en aangenaam voor God, onze Heiland,

4 die wil, dat alle mensen behouden worden en tot erkenning der waarheid komen.

1.4 Wandelen overeenkomstig onze roeping

Vers 11 begint met:

Hiertoe bidden wij ten allen tijde voor u....

Reken maar dat Paulus en de zijnen veel voorbede hebben gedaan, maar waar heeft het 'hiertoe' op betrekking? Direct op het voorafgaande. Op de dag dat de gemeente zal zijn zonder vlek of rimpel en dat Jezus verheerlijkt wordt in zijn heiligen en de gemeente vol verbazing de verheerlijkte Heer zal aanschouwen. Naar mijn mening zal dat de dag zijn van de wederkomst van de Heer Jezus. Maar waar bidden ze dan voor? Dat loopt toch allemaal vanzelf? Dat gaat gewoon gebeuren, ergens in de toekomst dus: waarvoor nog bidden?

Persoonlijk vind ik de vertaling van de NBG (en ook andere vertalingen) van vers 11 niet zo duidelijk. Er wordt weer gesproken over 'de roeping waardig achten' terwijl in vers 5 al gezegd is dat ze het Koninkrijk van God waardig geacht zijn. Maar ik heb, na enige studie en het gebruik van commentaren begrepen dat er bedoeld wordt dat de levenswandel van heiligen waardig zal zijn overeenkomstig hun roeping en dat God hen daartoe zal bekrachtigen. Daar bidden Paulus en de zijnen voor. Onzalig is de heilige voor wie niet gebeden wordt! Daarmee zeg ik niet dat het hem/haar slecht zal vergaan, maar zo iemand mist wel een stuk gebedsdekking. Waarom staat er anders:

Ef. 6:18 En bidt daarbij met aanhoudend bidden en smeken bij elke gelegenheid in de Geest, daartoe wakende met alle volharding en smeking voor alle heiligen;

Heiligen maken fouten, heiligen zondigen van tijd tot tijd, heiligen zijn ook maar zwakke mensen, heiligen hebben gebed nodig! Opdat ze volhouden en de Here waardig blijven wandelen. Wie dat uit het oog verliest is ernstig misleid! En, waar gaat het tenslotte om? Vers 12:

Opdat de naam van onze Here Jezus in u verheerlijkt worde en gij in Hem

Het gaat niet eens in de eerste plaats om ons. Het gaat erom dat de naam van de Heer Jezus ook nu al verheerlijkt wordt door onze levenswandel en Jezus zichtbaar wordt voor de mensen om ons heen.

1.5 Vragen bij hoofdstuk 1

1. Het geloof van de Tessalonicenzen was zeer toegenomen (3). Wat zou dit praktisch betekenen hebben? Op welke manier(en) kan ons geloof toenemen?
2. De gemeente te Tessalonica leed voor het Koninkrijk Gods (5). In ons land zal dit nu niet snel van een gemeente gezegd kunnen worden, of misschien ook wel? Kent u hier voorbeelden van?
3. Iemand zegt: Heidenen, die nooit van Jezus gehoord hebben, gaan verloren, maar eigenlijk vind ik dit niet rechtvaardig. Geef uw mening hierover
4. In Fil. 2:12 en 13 wordt gesproken over het bewerken van onze behoudenis met vreze en beven... Wat wordt hiermee bedoeld? Wat is het verband met 2 Tes. 1:11?

2. De wederkomst te vroeg verwacht 2:1-2:17

2.0 Inleiding

George Verwer vertelde eens dat hij een studie gemaakt had van de opwekkingen zoals die zich in de geschiedenis hebben voorgedaan. Het was hem opgevallen dat elke opwekking (die hij bestudeerd had) steeds gevolgd werd door een demonische tegenaanval. Vanuit het standpunt van de tegenstander is dit ook logisch: hij verliest terrein aan het Koninkrijk van God en daarom komt er een tegenaanval in de een of andere vorm. Zo was er een belangrijke opwekking in Wales in 1905 waardoor velen werden toegevoegd aan Gods Koninkrijk. Ook hier was er tegenstand uit het rijk van de duisternis en hierover is ook een boek verschenen: Oorlog aan de heiligen (Jessie Penn Lewis en Evan Roberts)¹.

De situatie in Tessalonica is vergelijkbaar met die van een opwekking. Er is een jonge kerk ontstaan en liefde jegens elkaar en geloof zijn in korte tijd zeer toegenomen. Tegenstand is er ook al van orthodoxe Joden en andere plaatsgenoten. Er is echter ook een meer subtiele vorm van tegenstand ontstaan: blijkbaar is een geruchtenstroom op gang gekomen dat de dag des Heren al is aangebroken.

2.1 Sensatiezucht

Mensen zijn in voor het sensationele en het spectaculaire. Als er iets bijzonders gebeurt, komt er al snel via de media een berichtenstroom op gang en niet wenigen vinden dergelijke berichten een welkome onderbreking van de grauwe werkelijkheid van alledag. Ook christenen zijn hierop meestal geen uitzondering en zo was het ook in de tijd van Paulus. Paulus heeft de jonge kerk onderwijs gegeven over de wederkomst en alles wat daarmee samenhangt is inderdaad zeer spectaculair. Satan heeft daar blijkbaar op een slimme manier misbruik van gemaakt en was er blijkbaar in geslaagd om, via misleide mensen, sommigen te doen geloven dat de dag des Heren al was aangebroken. Mogelijk wilden ze het ook graag geloven omdat ze ook vervolging ondervonden en bevrijding hiervan zou natuurlijk zeer welkom zijn. Mogelijk is er een valse profetie geweest (geestesuiting van profetie), een woord (de NBG geeft ‘prediking’) van onderricht² of een zogenaamde brief die van Paulus afkomstig zou zijn. Hoe dan ook, het resultaat is onrust in de gemeente en zo iets is weinig bevorderlijk voor gemeentegroei.

2.2 Goed onderwijs

Paulus verwijst nu naar een stuk onderwijs dat hij blijkbaar aan de gemeente gegeven heeft (3-6 en ook vers 15). In dat onderwijs heeft hij duidelijk gemaakt dat voordat de dag des Heren aanbreekt er eerst een andere gebeurtenis moet hebben plaatsgehad, namelijk de openbaring van de antichrist. Dat was toen nog niet gebeurd en ook nu nog niet (augustus 2018). De dag des Heren is dus nog steeds niet aangebroken.

Deze gebeurtenis onderstreept nog eens het belang van goed onderwijs in de gemeente. Heel wat onrust en dwaalleer in de gemeente zou voorkomen kunnen worden door ‘gezond’ onderwijs. Te vaak nog deinen veel gelovigen mee met de ‘hypes’ die zich van tijd tot tijd aandienen.

2.3 De antichrist

Het is duidelijk dat Paulus het in de verzen 3 tot en met 10 heeft over de antichrist ook al wordt deze term hier niet gebruikt. In plaats hiervan spreekt Paulus over de mens der wetteloosheid (‘zonde’ in de grondtekst), de zoon des verderfs of de tegenstander. In de 1e en 2e Johannesbrief wordt de term ‘antichrist’ gebruikt. (1 Joh. 2:18, 2:22, 4:3, 2 Joh. 1:7). Johannes spreekt over antichristen die er nu al zijn en over de antichrist die zal komen. Verder heeft hij het ook over de geest van de antichrist. De antichristen die er in de tijd van Johannes al waren, waren godsdienstige mensen die echter de kern van het geloof: ‘Jezus Christus is de Zoon’ niet aanvaarden. Deze lieden die onder invloed stonden van demonische machten (de geest van de antichrist) verkondigden halve waarheden die dikwijls giftiger zijn dan hele leugens. Toch geloof ik op grond van de Bijbel dat er in de eindtijd ook een wereldheerser zal opstaan: deze zal de eindtijd-antichrist (het beest) zijn die heerst over een antichristelijk wereldrijk. Vooral hoofdstuk 13 uit Openbaring heeft hier betrekking op maar ook in het boek Daniël vinden we hierover gegevens.

Paulus maakt duidelijk dat het optreden van de antichrist in het verlengde ligt van de (grote) afval die gaat komen (3,4) en die je nu ook al in een bepaalde mate ziet. De Heer Jezus zegt in dit verband:

*Mat. 24:12 En omdat de wetsverachting toeneemt, zal de liefde van de meesten verkillen.
13 Maar wie volhardt tot het einde, die zal behouden worden.*

De eindtijd, waarin, naar ik meen, we nu al zijn, zal voor een groot deel een chaotische tijd waarbij het voor de gelovigen er op aan zal komen om te volharden. Juist door de chaos zal de mensheid rijp gemaakt worden voor het ontvangen van een sterke leider. Deze leider zal de antichrist zijn (het beest). Hij zal met open armen ontvangen worden:

*Opb. 13:3 .....en de gehele aarde ging het beest met verbazing achterna,
4 en zij aanbaden de draak, omdat hij aan het beest de macht gegeven had, en zij aanbaden het beest, zeggende: Wie is aan het beest gelijk? en: Wie kan er oorlog tegen voeren?*

De ware aard van het beest blijkt in het bijzonder als hij zich in tempel Gods zet om aan zich te laten zien dat hij een god is (4). Dit zal het startsein zijn voor wat genoemd wordt: de grote verdrukking (Mat. 24:15 ev.) De meest gehoorde uitleg is dat de antichrist zich letterlijk in de dan herbouwde tempel te Jeruzalem zet en dat dit het begin is voor de grote verdrukking. Een andere uitleg is dat de geest van de antichrist de geestelijke tempel, dat wil zeggen de gemeente, binnendringt, en velen tot afval beweegt.

Persoonlijk spreekt de eerste uitleg mij meer aan, omdat in dat geval sprake is van een duidelijk teken. De invloed van de antichrist is een meer geleidelijk proces en is er eigenlijk steeds geweest (1 Joh. 2:18).

2.4 De weerhouder

Op een bepaalde tijd zal de eindtijd-antichrist zich openbaren, maar tot nu toe werd en wordt dat nog steeds verhinderd (6), hoewel de wetteloosheid nu al zijn schaduwen vooruit werpt (7). De weerhouder verhindert nog de volle ontplooiing van de wetteloosheid maar als de weerhouder verwijderd is zal de antichrist zich openbaren.

De vraag is natuurlijk wie de weerhouder is. De Tessalonicenzen wisten het (of tenminste wat hem weerhoudt), maar wij weten het niet zeker (6). Natuurlijk is God bij uitstek de weerhouder, maar dat wordt hier niet bedoeld, immers God wordt nooit verwijderd (7). Ook heeft men wel gedacht dat de Heilige Geest de weerhouder is. Als de gemeente is opgenomen, zo redeneert men, dan is ook de Heilige Geest van de aarde verdwenen. Hierbij wordt dus verondersteld dat de gemeente voor het verschijnen van de antichrist en dus ook voor de grote verdrukking, wordt opgenomen. In 2.6 wordt hier nader op ingegaan.

Een meer voor de hand liggende keuze is dat de weerhouder de (Romeinse) rechtsorde³ is. Doordat er nu nog veel rechtsorde is, kan de antichrist zich niet openbaren. We leven echter in een tijd waarin de wetteloosheid steeds meer toeneemt en de rechtsorde steeds meer verdwijnt (Mat. 24:12) zodat op een gegeven moment de situatie zodanig is dat de antichrist de macht grijpt. Een andere goede mogelijkheid is dat de weerhoudende macht de wereldwijde verkondiging van het evangelie is. Het is immers opvallend dat het einde komt als het evangelie aan alle volken gepredikt is (Mat. 24:14) terwijl Mat. 24:15, het volgende vers, naar de antichrist verwijst. Mogelijk kan de weerhouder ook gezien als een combinatie van de nu nog aanwezige rechtsorde en de verkondiging van het evangelie.

De meest waarschijnlijke kandidaat voor de weerhouder lijkt de aartsengel Michaël. In Daniël 12:1 staat dat Michaël zal opstaan (NBG51) maar de betere vertaling lijkt dat Michaël zich juist terugtrekt in verband met de komst van de antichrist. Hierdoor krijgt de antichrist de gelegenheid om zich te manifesteren¹¹.

2.5 God zendt een dwaling

De antichrist, die kort voor de wederkomst optreedt, zal door de Heer Jezus bij Zijn komst gedood worden door de adem van zijn mond en machteloos gemaakt worden door zijn verschijning (8). Opb. 19:20 geeft echter aan dat zowel de antichrist als de valse profeet levend in de poel van vuur gegooid worden. Mogelijk is ‘gedood’ zoals de NBG en verschillende andere vertalingen hebben, niet de beste vertaling. Letterlijk staat er ‘verteerd’ (HSV). Blijkbaar wordt er één of andere vorm van ‘uitschakeling’ bedoeld die toch niet hetzelfde is als ‘gedood’ worden.

De antichrist zal met ‘alle bedrog van de ongerechtigheid’ (letterlijke vertaling) en door tekenen en wonderen zijn autoriteit gaan bevestigen en hij zal daarin slagen mede door het optreden van de valse profeet (Opb. 13:13 en 14). Hij zal door de gehele aarde aanbeden worden behalve door een groep mensen:

Opb. 13:8 En allen, die op de aarde wonen, zullen het beest aanbidden, ieder, wiens naam niet geschreven is in het boek des levens van het Lam, dat geslacht is sedert de grondlegging der wereld.

Ze gaan verloren omdat ze de liefde tot de waarheid niet aanvaard hebben (10). Daarom (omdat ze de liefde tot de waarheid niet aanvaard hebben) zendt God hun een dwaling die

bewerkt dat ze de leugen geloven. De AV heeft ‘strong delusion’ evenals de HSV (krachtige dwaling).

Er zijn in de tijd dat de antichrist zich openbaart dus drie soorten geestelijke krachten werkzaam:

- De verkondiging van het evangelie. Hierdoor worden de mensen door de Heilige Geest tot Christus getrokken. Ze moeten de waarheid echter wel willen aanvaarden.
- De verleidende krachten uit het rijk van de duisternis, die mensen ertoe wil brengen om de antichrist te gaan volgen. Als de waarheid wordt afgewezen dan komen mensen steeds meer onder invloed van deze krachten.
- De krachtige dwaling die door God gezonden wordt. Als mensen de waarheid blijven afwijzen dan gaat deze dwaling ervoor zorgen dat men zich verhard in de leugen zodat men de leugen ook echt gaat geloven en onvatbaar wordt voor de waarheid van het evangelie en verloren gaat.

Dit laatste is een hoogst ernstige waarheid uit het NT. Sommige christenen kunnen/willen niet geloven dat een ‘goede’ God zoiets doet. Opgemerkt moet worden dat God niet ‘zomaar’ verhardt en dat dit ook niet direct gebeurt als het evangelie in eerste instantie wordt afgewezen (dan zouden zeer weinigen behouden worden). Veeleer moet men denken aan een blijvende en duidelijke afwijzing van de waarheid waarna onvermijdelijk verharding en dwaling optreedt. Dit is een geestelijk principe dat veel meer in de Bijbel voorkomt. Hieronder volgen enige voorbeelden:

- In 1 Kon. 22:1-28 (2 Kron. 18:1-27) lezen we het verhaal dat God toestemming geeft aan een leugengeest om door middel van valse profeten Achab te verleiden zodat hij ten strijde trekt en sneuvelt.
- God kan leiders en profeten geestelijk verblinden als ze in ongehoorzaamheid leven:

Jes. 29:10 Want de HERE heeft een geest van diepe slaap over u uitgestort en Hij heeft uw ogen, de profeten, toegesloten en uw hoofden, de zieners, omhuld.

- Verharding van Gods eigen volk ten gevolge van ongehoorzaamheid:

Joh. 12:40: Hij heeft hun ogen verblind en hun hart verhard, dat zij niet met hun ogen zien, met hun hart verstaan en zich bekeren, en Ik hen geneze.

- God kan mensen overgeven aan hun eigen dwalingen:

Rom. 1:28 En daar zij het verwerpelijk achtten God te erkennen, heeft God hen overgegeven aan een verwerpelijk denken om te doen wat niet betaamt:

- Zonde misleidt, en als daarin volhardt wordt treedt verharding en dwaling op:

Heb. 3:13 maar vermaant elkander dagelijks, zolang men nog van een heden kan spreken, opdat niemand van u zich verharde door de misleiding der zonde;

Het is niet aan mij om te beoordelen wanneer de verharding zodanig is dat men niet meer terugkeert van een dwaalweg. Er zijn mensen die jarenlang volhardend gebeden hebben voor de bekering van vrienden, familieleden etc. en vaak ook met succes! Er is veel kracht in volhardende voorbede! Niettemin blijft de oproep om zorgvuldig met de waarheid om te gaan. Uw woord is de waarheid (Joh. 17:7), Jezus is de waarheid (Joh. 14:6) en de Heilige Geest is de Geest der waarheid (Joh. 14:17). Slechts de waarheid maakt ons vrij (Joh. 8:32).

Tenslotte willen we nog wijzen op twee belangrijke bronnen van misleiding in deze tijd waar ook (evangelische) christenen niet immuun voor zijn:

1. De evolutietheorie

Deze theorie, vooral door Darwin gepropageerd, is de opvatting dat het leven op aarde een gemeenschappelijke afstamming heeft en dat complexere organismen in de loop van de tijd ontwikkeld zijn uit minder complexe organismen ⁵. Populair gezegd: levenloze materie + tijd + toeval geeft alles wat leeft. Dit is de ‘harde’ evolutietheorie waarin geen Schepper nodig is. Ook is er nog de zogenaamde ‘theïstische evolutie’. Hierin wordt gesteld dat God weliswaar de Schepper is, maar dat Hij alles geschapen heeft door middel van evolutieprocessen. Het boek van dr. M. J. Paul geeft een goed overzicht van allerlei opvattingen en heeft als uitgangspunt de totale betrouwbaarheid van de Bijbel ⁴.

Bij niet weinig gelovigen is door de evolutietheorie twijfel gezaaid over de betrouwbaarheid van Genesis. Ze menen dat de ‘wetenschappelijke’ resultaten niet te verenigen zijn met de eerste hoofdstukken van Genesis. En als deze hoofdstukken niet betrouwbaar zijn of ‘anders gelezen’ moeten worden, wat moeten we dan geloven van andere zaken in de Bijbel zoals de opstanding van Jezus en het bestaan van de hel?

Gelukkig zijn er goede websites ⁶ die uitgaan van de betrouwbaarheid van de Bijbel en waarbij deskundigen op verschillende gebieden ingaan op de discrepantie die er zou zijn tussen de Bijbelse gegevens en de wetenschappelijke resultaten. Het is overigens niet onbelangrijk om antwoorden te vinden op vragen van jongeren over evolutie en schepping. Ken Ham heeft een boek geschreven: ‘Already gone’ ⁷ en hij stelt daarin dat in Amerika veel jongeren het geloof hebben verlaten omdat hun ouders niet goed konden omgaan met de vragen die deze jongeren hadden. In de kerk hoorden ze over de schepping en op school werd de evolutietheorie onderwezen. Ken Ham geeft ook aan wat ouders in zo’n geval kunnen doen.

2. Geloof in buitenaardse wezens

Van tijd tot tijd lezen we berichten in de krant over mogelijk buitenaards leven. Verder zijn er de vele verhalen van mensen die een UFO gezien zouden hebben en ook niet weinigen zijn ontvoerd door zogenaamde ‘aliens’. Deze zoeken hun slachtoffers voornamelijk ’s-nachts op en ontvoeren ze dan in hun ruimtevoertuig waarbij deze ontvoerde mensen allerlei experimenten moeten ondergaan. De getuigenissen zijn te talrijk om zomaar af te doen als ‘onzin’. In Amerika houden al veel psychiaters zich met deze verschijnselen bezig.

De christen-onderzoeker Gary Bates heeft er een belangwekkend boek over geschreven: ‘The alien intrusion’ ⁸. Hij komt tot de conclusie dat veel van die geheimzinnige gebeurtenissen niets anders zijn dan gewoon demonisch bedrog. Het was hem al opgevallen dat er heel weinig bijbelgetrouwe christenen erbij betrokken zijn. Verder is het ook zo dat het aanroepen

van de naam van Jezus al voldoende is om zo'n 'ontvoering' te beëindigen. Het geheel maakt deel uit van de satanische agenda om de mensheid te verleiden en te doen geloven dat de aliens de werkelijke redders van de aarde zijn.

Natuurlijk zijn er nog wel meer verleidingen voor (evangelische) gelovigen. Gedacht kan worden aan de leer van de alverzoening (iedereen wordt tenslotte zalig) en nog andere dwaalleringen.

2.6 Opname voor de grote verdrukking?

De leer over de opname van de gemeente voor de grote verdrukking (de vooropname leer) is wijd verspreid in Pinkster- en Volle Evangeliegemeenten. De wederkomst van de Heer Jezus kent dan twee fasen: de opname van de gemeente en de komst van de Heer Jezus voor de wereld. Hier zou dan een periode van (tenminste) zeven jaar tussen liggen (de zogenaamde 70^e jaarweek van Daniël), waarin de antichrist aan de macht is. De hele periode van zeven jaar wordt in die visie 'de grote verdrukking' genoemd. Bij de wederkomst van de Heer Jezus voor de wereld wordt de antichrist uitgeschakeld en vestigt Jezus Zijn vrede rijk hier op aarde.

Deze volgorde komt ook overeen met de gangbare klassieke visie, afgezien van de twee fasen wederkomst. De klassieke visie heeft maar één wederkomst aan het einde van de zeven jaar en deze valt samen met de opname van de gemeente. De leer van de twee fasen wederkomst, ontstaan rond 1830, is ingebed in de zogenaamde bedelingenleer van Darby en vooral gepopulariseerd door Scofield.

De vraag is of er in de Tessalonicenzenbrieven duidelijke aanwijzingen zijn voor zo'n wederkomst in twee fasen. Dat zou je tenminste wel verwachten als er zo'n tweefasen-wederkomst is, omdat de komst van de Heer in deze brieven zo'n centraal thema is. Opgemerkt moet worden dat er tot op de dag van vandaag nog steeds discussies zijn tussen pretribulationisten (zij die geloven in de twee fasen komst en ook in de opname voor de grote verdrukking) en posttribulationisten (zij geloven in de opname van de gemeente na de grote verdrukking, dus de klassieke visie).

Cruciaal hierbij is wat er verstaan wordt onder de 'dag des Heren'. Deze uitdrukking vinden we meer in het NT en in de Tessalonicenzenbrieven tweemaal: In 1 Tes. 5:2 en in 2 Tes. 2:2. De eerste keer is dit duidelijk gerelateerd aan de opname van de gemeente (de hoofdstukindeling is slechts van de bijbelvertaler) terwijl het de tweede keer duidelijk hoort bij de dag waarop de antichrist 'gedood' wordt (2 Tes. 2:8). Beide gebeurtenissen vinden dus plaats in de dag des Heren en het ligt voor de hand om aan te nemen dat beide gebeurtenissen (ongeveer) gelijktijdig plaatshebben. Op deze manier komen we tot de klassieke visie met maar één wederkomst.

Tot zover lijkt alles logisch maar het is wel gebaseerd op de aanname dat de dag des Heren één enkele dag is (of mogelijk iets langer). Maar als je er van uitgaat dat de dag des Heren een bepaalde tijdsperiode is en niet één bepaalde dag, dan is het wel mogelijk dat er twee verschillende komsten zijn. Deze komsten vallen dan op verschillende tijden in dezelfde periode. Zo gaat bijvoorbeeld Ken Johnson, een vooraanstaande pretribulationist, uit van een periode van zeven jaar voor de dag des Heren ⁹ (het bijbelse 'bewijs' dat hij hiervoor geeft is voor mij echter niet overtuigend) en plaatst hij de opname van de gemeente direct aan het begin van deze periode.

Toch ligt het naar mijn mening veel meer voor de hand om uit te gaan van één enkele komst op de dag des Heren. Bij ‘gewone’ lezing komt deze visie, het meest logisch over. Het lijkt me ook verwarrend voor de Tessalonicenzen dat Paulus het in de twee brieven over twee verschillende komsten zou hebben. Bovendien blijkt uit 2 Tes. 1:6-8 duidelijk dat bij de openbaring van de Heer Jezus de verdrukken straf ontvangen en de verdrukten verkwikking. Die verkwikking is er duidelijk al bij de opname van de gemeente, maar tegelijk is er dan blijkbaar ook het oordeel en de straf over de ongelovigen en die gebeurtenis hoort bij de komst voor de wereld. Dit toont temeer aan dat de opname van de gemeente en het oordeel over de ongelovigen bij elkaar horen. Het lijkt me dat dit ook overeenstemt met 1 Tes. 5:3. De opname is er plotseling en de ongelovigen overkomt dan een plotseling verderf. Zij zijn helaas wel bestemd voor de toorn van het Lam, in tegenstelling met de bestemming van de gelovigen: de zaligheid (1 Tes. 5:9).

De conclusie lijkt onvermijdelijk dat er in de twee Tessalonicenzenbrieven slechts sprake is van één enkele komst van de Heer. Hierbij wordt de gemeente opgenomen en dit wordt gevolgd door de oordelen van God (bazuin- en schaaloordelen) op de ongelovige wereld. Alles vindt plaats op de dag des Heren, dit is een langere (!) periode die begint bij de opname van de gemeente en die uiteindelijk uitloopt op de vernietiging van de legers van de antichrist (Opb. 19:11-21). Bij Armageddon is dan geen sprake van een aparte komst voor de wereld. De komst is al begonnen bij de opname van de gemeente en strekt zich uit tot en met Armageddon. De Heer Jezus kan ondertussen wel één of meerdere keren terug in de hemel zijn geweest. Voor meer omtrent deze materie zij men verwezen naar ¹² en ¹³.

Dat de opname zou plaatsvinden voor de grote verdrukking lijkt direct strijdig met Mat. 24:21-31. Hier ziet men duidelijk dat de grote verdrukking voorafgaat aan de opname van de gemeente (tenzij men wil geloven, zoals sommigen, dat het hier niet om de opname gaat). Het inkorten van de dagen (24:22) betekent dat de grote verdrukking eindigt bij de opname van de gemeente. Daarna wordt de toorn van God uitgestort, de opname is dus voor de toorn van God (prewrath-visie, zie in het bijzonder het boek van Alan Kurschner ¹³).

Natuurlijk hebben de voorstanders van de vooropname leer ook vele andere ‘bewijzen’ uit het OT en het NT voor hun standpunt, maar deze vallen buiten het kader van deze studie. Één Schriftplaats wordt in dit verband ook vaak aangehaald:

Opb. 3:10 Omdat gij het bevel bewaard hebt om Mij te blijven verwachten, zal ook Ik u bewaren voor de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken hen, die op de aarde wonen.

De Heer Jezus zegt dit tegen de trouwe gemeente in Filadelfia. Pretribulationisten zien hier een profetische verwijzing in naar de opname van de gemeente voor de grote verdrukking. De gemeente zal immers bewaard worden voor de ure der verzoeking en dat betekent volgens hen dat ze opgenomen wordt voordat de verdrukking begint. Willem Glashouwer ¹⁰ legt uit dat, voor zover hij weet, het gebruik van het Griekse werkwoord ‘tereo’ (bewaren) in combinatie met ‘ek’ (uit/voor) maar op twee plaatsen in het NT voorkomt: Joh. 17:15 en Opb. 3:10. In het eerste geval is het uit de tekst duidelijk dat het niet de bedoeling is dat de discipelen uit de wereld worden weggenomen, maar wel dat ze bewaard worden voor de boze. Zou iets dergelijks dan ook niet de betekenis zijn voor de gemeente in Opb. 3:10? Het is wel heel waarschijnlijk!

De vooropname leer is heel geruststellend: voor de grote moeilijkheden beginnen worden we opgenomen! Maar klopt het ook? Het is meer dan ooit raadzaam om te streven naar een stevige relatie met God in een tijd waarin de ingrediënten voor ‘de grote finale’ steeds meer zichtbaar worden.

2.7 Verkoren als eerstelingen

Vers 13 en 14 verdienen nadere aandacht. Vers 13 begint met: Maar..... Hiermee wordt een contrast gemaakt met het voorafgaande. Daar ging het over verleiding in de eindtijd door de antichrist en de mogelijkheid om niet behouden te worden maar verloren te gaan. Ze hebben de liefde tot de waarheid niet aanvaard en een welgevallen gehad in ongerechtigheid (12) en dat heeft eeuwige consequenties.

Hier tegenover stelt Paulus de behoudenis van de broeders en zusters te Tessalonica (het woord ‘adelphoi’ kan ook medegelovigen betekenen). Paulus en zijn medewerkers danken God steeds dat God een aantal mensen uit Tessalonica tot behoudenis heeft uitgezocht. Dat heeft Hij gedaan door de prediking van het evangelie (14). Deze mensen hebben de liefde (!) tot de waarheid wel aanvaard. Tegelijkertijd komt hier het mysterie van de uitverkiezing om de hoek kijken, want dat is wat er staat:

14.....dat God u vanaf het begin verkoren heeft tot zaligheid (HSV).

Helaas hebben de NBV en de NBG en nog andere minder duidelijke vertalingen. Teksten met een ongeveer overeenkomstige betekenis zijn:

Ef. 1: 4 Hij heeft ons immers in Hem uitverkoren voor de grondlegging der wereld, opdat wij heilig en onberispelijk zouden zijn voor zijn aangezicht.

1 Pet. 1:2 de uitverkorenen naar de voorkennis van God, de Vader, in heiliging door de Geest, tot gehoorzaamheid en besprenging met het bloed van Jezus Christus: genade en vrede worde u vermenigvuldigd.

We kunnen niet goed begrijpen hoe Gods keuze voor ons samengaat met onze keuze voor Hem. Niet weinig mensen hebben problemen met het feit dat God kiest. Hoe weet je nu dat God jou verkoren heeft? Als u het evangelie hebt aangenomen (1 Tess. 1:5) en ondanks moeilijkheden steeds hebt standgehouden (2 Tess. 1:4) dan mag u weten dat God u op het oog heeft gehad.

De broeders en zusters zijn geliefd door de Here (Jezus). Dit lijkt zo vanzelfsprekend, God is immers liefde. Dat is waar, we kennen Joh. 3:16, God houdt van Zijn schepping. Hij heeft ook de volken lief (Deut. 33:3). Maar ik geloof toch dat ik mag zeggen dat de kinderen Gods een streepje voor hebben (1 Tim. 4:10). Soms zou ik willen dat ik daar meer van merkte in mijn gevoelsleven, maar zo werkt het meestal niet. Gods liefde blijkt uit Zijn bijzondere zorg voor ons. Soms lijkt Hij afwezig in tijden van nood (Ps. 10:1)! Maar ook dan laat Hij dat meewerken voor een hoger doel!

We hebben net gelezen ‘verkoren tot behoudenis’(13). Het is goed om te beseffen dat redding veel verder gaat dan alleen maar te zijner tijd naar de hemel gaan, hoe belangrijk ook op zich. Redding houdt ook in dat de Heilige Geest ons, tijdens ons leven, wil omvormen naar het beeld van de Heer Jezus. Als het goed is kan ik zeggen dat ik niet meer de persoon ben die ik

twintig jaar geleden was. We hebben het dan over het proces van heiliging. We hebben de positionele heiliging: we zijn apart gezet in Christus Jezus voor God en hebben een positie van heiligheid voor Zijn aangezicht en zijn bekleed met de rechtvaardigheid van de Heer Jezus. Maar er is ook een andere betekenis voor heiliging en dat is een proces waarbij de Heilige Geest daadwerkelijk meer het karakter van de Heer Jezus in ons naar voren brengt en dat is een levenslang proces (progressieve heiliging). Het ligt helemaal in het verlengde van ons behouden zijn. We hebben hier al eerder over gesproken in hoofdstuk 4 van deel 1.

Het eindpunt van de heiliging is verheerlijking. Als we delen in Zijn lijden zullen we ook delen in Zijn verheerlijking (Rom. 8:17).

De Tessalonicenzen werden vervolgd en ook nog in de war gebracht betreffende de komst van de Heer. Paulus roept hen op om niettemin vast te staan (15) en zich niet te laten afleiden door de omstandigheden en door allerlei 'hypes'. Hen wacht een geweldige toekomst met de Heer (14) en het alleszins de moeite waard om op de weg van de Heer te blijven. Een praktisch aspect hiervan is dat ze zich houden aan de overleveringen van Paulus en zijn medewerkers. Nu wij de complete Bijbel hebben kunnen we zeggen: Sta op de fundamenten van het woord van God en laat je niet afleiden van de weg van de Heer door allerlei drukkende omstandigheden en ook allerlei wind van leer.

Vers 16 is een zegenbede. De Heer Jezus en God de Vader worden in één adem genoemd (let op het enkelvoud). Mogelijk moeten we bij: 'heeft liefgehad' denken aan het offer van de Heer Jezus op Golgotha omdat dat inmiddels verleden tijd is. Gods liefde en de liefde van de Heer Jezus voor de gelovigen zijn natuurlijk blijvend. Let ook op: eeuwige troost (denk ook aan de Trooster) en goede hoop (op het eeuwige leven, dat we nu ook al hebben).

Ons hart is het centrum van onze persoonlijkheid, daaruit zijn de oorsprongen des levens (Spr. 4:23). De zegenbede van Paulus houdt in dat we ons steeds bemoedigd weten door God en dat Hij ons steeds motiveert in al ons doen en laten, dus ook bij ons 'gewone' werk. Dit doet ook denken aan:

Kol. 3:17 En al wat gij doet met woord of werk, doet het alles in de naam des Heren Jezus, God, de Vader, dankende door Hem!

2.8 Vragen bij hoofdstuk 2

1. Wat is naar uw mening de belangrijkste reden dat er in deze tijd zoveel kerken sluiten?
2. Satan werkt ook met bedrieglijke wonderen. Hoe kunt u onderscheiden wat de bron is van een wonder?
3. Iemand zegt tegen u dat een liefdevolle God nooit dwaling zendt zodat mensen de leugen gaan geloven (11). Wat gaat u hem/haar antwoorden?
4. Gered worden houdt meer in dan alleen maar te zijner tijd naar de hemel gaan! Kunt u dit toelichten?
5. Waarom is ons dagelijks werk zo belangrijk voor God (17)?

Verwijzingen

1. Jessie Penn-Lewis (Evan Roberts), *Oorlog tegen de heiligen*, Uitgeverij Maatkamp, Zelhem, 2006
2. StudieBijbel, 2 Tess. 2:2, <https://online.studiebijbel.nl>, sep. 2017
3. Ibid, 2 Tes. 2:6
4. Dr. M.J. Paul, *Oorspronkelijk*, Labarum Academic, Apeldoorn 2017
5. Ibid, pag. 19
6. Onder andere: <https://logos.nl>, <https://answersingenesis.org/nl/>, <https://creation.com/>
7. Ken Ham, Britt Beemer, Todd Hillard, *Already gone*, Master Books, P.O.Box 726 Green Forest, 2009
8. Gary Bates, *Alien Intrusion*, Creation Book Publishers, P.O. Box 350, Powder Springs, GA, 30127, 8e druk 2018
9. Ken Johnson, *The Rapture*, CreateSpace Independent Publishing Platform (July 20, 2009), pag. 27 ev.
10. Willem J.J. Glashouwer, *Waarom eindtijd?*, Uitgeverij Barnabas, Heerenveen, 2011, pag.175, 176
11. Alan E. Kurschner, *Antichrist Before the Day of the Lord*, Eschatos Publishing, 2013, pag. 36
12. Alan E. Kurschner, *Antichrist Before the Day of the Lord*, Eschatos Publishing, 2013
13. Joël Richardson, *Mideast Beast*, WND Books, Washington, D.C. 2012

3. Vragen, aanmoedigingen en bevelen 3:1-3:18

3.0 Inleiding

In dit slothoofdstuk kunnen we hoofdzakelijk drie gedeelten onderscheiden:

- oproep tot voorbede (1-3)
- correctie van hen die zich ongeregeld gedragen (6-15)
- zegenbede en groet

3.1 Oproep tot voorbede

De eerste twee verzen zijn een oproep tot voorbede (evenals in 1 Tes. 5:25). Er staat: bidt voor ons en dat zijn Paulus, Silas en Timoteüs. Zij zelf bidden en danken ook voor de Tessalonicenzen (1 Tes. 1:2, 2 Tess. 1:11) en nu vragen ze ook gebed voor henzelf. Ze hebben drie specifieke gebedspunten namelijk:

- dat het woord des Heren snelle voortgang hebbe

Het Griekse werkwoord ‘trecho’ betekent: rennen, draven, snel bewegen¹. Het evangelie mag niet gehinderd worden in de voortgang, iets wat satan voortdurend zal proberen te bewerken.

- dat het woord des Heren verheerlijkt worde

Dit komt er op neer dat het woord aanvaard wordt en dat het vrucht zal dragen in de levens van hen die het aanvaarden (1 Tes. 2:13). Het is belangrijk dat het woord verheerlijkt wordt en niet degenen die het woord brengen. In Hand. 13:48 staat dat de heidenen te Antiochië het woord des Heren verheerlijkten en dat betekent uiteindelijk dat God verheerlijkt wordt. Er is zoveel kracht in het woord omdat het woord door de Heilige Geest verbonden is met God. De Almachtige waakt over Zijn woord om dat te doen Jer. 1:12). Het ‘evenals bij u’ betekent: net zoals het woord bij u verheerlijkt is

- dat ze bewaard blijven voor de wargeesten en slechte mensen want trouw vindt men niet bij allen

In feite is alleen het laatste gebedspunt direct op henzelf betrokken. Het is goed om specifiek te worden in je gebedsverzoeken. Ik vraag me af of een gebed in de vorm van: ‘Heer zegen deze evangelisatiecampagne’ veel uitwerkt. Het is beter om specifiek te worden in onze gebedsverzoeken en de verschillende aspecten van zo’n campagne te benoemen. Natuurlijk, de Heer weet het allemaal wel, Hij heeft onze informatie echt niet nodig. Iets ‘bekend’ maken bij God betekent niet dat Hij het tevoren nog niet wist. Maar bidden is ook een vorm van mee regeren met Christus, iets waartoe we ook bestemd zijn in de toekomstige eeuw. Door ons gebed ‘bewegen we Gods hand’ en het kan best zijn dat in een bepaalde situatie God niets lijkt te doen omdat we niet (specifiek genoeg) bidden of verkeerd bidden (Jak. 4:2,3) hoewel Hij natuurlijk soeverein blijft.

Paulus vraagt hier specifiek om bewaring voor de wargeesten en slechte mensen. Andere vertalingen zijn: Slechte en boosaardige mensen (HSV), slechte en kwaadaardige mensen (NBV), vijandige en kwaadwillige lieden (GNB). Paulus heeft er heel wat ontmoet en ook flink wat moeilijkheden van diverse mensen ondervonden o.a. Alexander de koperslager (2 Tim. 4:14). In hoeverre is hij dan ‘bewaard’ gebleven? Het Griekse werkwoord ‘rhuomai’ dat hier gebruikt wordt kan zowel betekenen ‘beschermen/behoeden’ (NBV) als ‘bevrijden/verlossen/redden’² (HSV, SVV, GNB). De tweede betekenis lijkt hier meer aan de orde. Paulus heeft wel veel narigheid gehad door ‘verkeerde’ mensen, maar hij is nooit door hun toedoen om het leven gekomen (2 Tim. 4:18), afgezien van zijn executie te Rome.

Het Griekse woord ‘pistis’ kan zowel ‘trouw’ als ‘geloof’ betekenen. Het eerste ligt meer voor de hand gezien het vervolg: Wel getrouw.....Niettemin hebben de SVV en de HSV ‘geloof’ en de NBV ‘betrouwbaar’. In ieder geval kun je zeggen dat je niet van iedereen op aan kunt hetzij door ‘onbetrouwbaarheid’ of door ‘ongeloof’. Mogelijk moet je hier denken aan Joden die het evangelie afgewezen hebben³.

Tegenover de onbetrouwbaarheid van mensen staat de betrouwbaarheid van God. Hij zal hen sterken en hen bewaren voor de boze (Gr: kwaad). Het laatste kan zowel ‘het boze’ (NBV) betekenen als ‘de boze’.⁴ (HSV, SVV). Van Gods kant zijn versterking en bewaring gegarandeerd.

Paulus switcht van de zorg van henzelf naar de zorg voor de kudde. Wat zegt hij eigenlijk? Naar mijn mening komt dat neer op wat de Heer Jezus zelf ook zegt in Joh. 10:29:

Wat mijn Vader Mij gegeven heeft, gaat alles te boven en niemand kan iets roven uit de hand mijns Vaders.

Als u in Christus bent dan kunt u veel problemen ervaren maar God zal ervoor zorgen dat u staande blijft. De moeilijkheden zullen u nooit boven het hoofd groeien, satan zal u niet van het geloof kunnen afbrengen. Maar hoe komt het dan dat er christenen zijn die God de rug hebben toegekeerd? Het heeft ermee te maken dat God iemand niet dwingt bij Hem te blijven, we kunnen zelf wel weggelopen van de Vader. De Heer Jezus heeft over Zijn discipelen gewaakt en niemand van hen is verloren gegaan behalve Judas. Hij koos er voor om weg te lopen van Jezus en hij werd gevangen door de tegenstander (Joh. 17:12). Als mensen weggelopen van de Heer heeft dat nogal eens te maken met bitterheid en teleurstelling.

In vers 4 lijkt Paulus zoiets te zeggen als: Omdat God in jullie een goed werk is begonnen hebben we vertrouwen in jullie gehoorzaamheid aan onze bevelen, zowel nu als in de toekomst. De vraag is wel welke bevelen hij bedoelt. Mogelijk is het een voorschot op vers 6, maar het kan ook betrekking hebben op de meer algemene voorschriften uit 1 Tes. 4:2.

Vers 5 staat in de wens vorm. Paulus wenst de gelovigen toe dat de Here hun harten richt tot de liefde van God. Dit kan zowel betekenen liefde van God tot navolging of liefde voor God⁵. Misschien kunnen we ook gewoon zeggen: de Here zorg ervoor dat hun harten vol zijn van de liefde van God. ‘Hupomone’ kan zowel met ‘volharding’ als met ‘verwachting’ worden vertaald. De meeste vertalingen hebben ‘volharding’, de AV heeft verwachting (waiting) en het accent ligt dan op de wederkomst. Toch ligt hier ‘volharding’ meer voor de hand omdat hier de wederkomst niet direct aan de orde is.

3.2 Een tuchtmaatregel

Ook in een goede gemeente (2 Tes. 1:3) kan het nodig zijn om tucht toe te passen. Paulus heeft in zijn eerste brief al een vermaning uitgesproken met betrekking tot broeders die zich ongeregeld gedroegen doordat ze blijkbaar niet werkten en teerden op kosten van anderen (1 Tes. 4:11). Enkele maanden later (de tweede brief) bestaat dit probleem blijkbaar nog steeds. Het woordje ‘maar’ (3) geeft eigenlijk het contrast aan met het vorige vers. Daar wordt gesproken over liefde en volharding, maar nu gaat het over broeders die de volharding van Christus duidelijk missen. Ze gedragen zich ongeregeld (Gr.: ataktos) en dat uit zich blijkbaar voornamelijk doordat ze geen werk verrichten (hoewel ze dat wel kunnen) en dus blijkbaar leven op kosten van anderen.

Waarom ze niet wilden werken staat er niet bij. Mogelijk had dat te maken met hun misplaatste verwachting over de wederkomst (zie het vorige hoofdstuk): wat doet het er allemaal toe als de Heer toch snel terugkomt? Maar wat de reden ook mocht zijn, ze gaven met hun ‘leeglopen’ een slecht getuigenis af aan de gemeente, maar ook aan de hen omringende maatschappij. Paulus stelt hier vier zaken tegenover:

- Hij geeft aan de broeders een bevel (!) in de naam van de Here Jezus Christus dat ze zich onttrekken aan elke broeder die zich ongeregeld gedraagt (6).

Dat is nogal wat! Geen advies, maar een bevel en dat nog wel in de naam van de allerhoogste autoriteit! Het nalaten hiervan is dus geen optie! Zonder deze tucht blijven de betrokkenen leeglopen en beïnvloeden op een negatieve manier de sfeer in de gemeente. Bovendien geven ze met hun ‘leeglopen’ de duivel een voet. Niet voor niets zegt het spreekwoord: Ledigheid is des duivels oorkussen. Dat betekent dat de tegenstander je gaat bezighouden bij ‘leeglopen’. Werken is gezond voor de mens (burn-out is trouwens niet gezond): denk ook aan het vierde gebod van de decaloog! Wat het ‘onttrekken’ praktisch inhoudt staat er niet bij. In ieder geval betekent het: hem tekenen (er notie van nemen?) en ‘niet met hem omgaan’(14)

- Hij stelt hier zijn eigen voorbeeld tegenover als een voorbeeld ter navolging (7-9).

Paulus leefde wat hij preekte en hij preekte wat hij leefde. Ons eigen voorbeeld maakt vaak de meeste indruk. Zij hadden de gelovigen wel degelijk geleerd hoe ze zich moesten gedragen (6) maar hadden zelf ook een heel duidelijk voorbeeld achtergelaten (1 Tes. 2:9). Ze waren wel bevoegd om vergoeding en maaltijden te vragen immers: de arbeider is zijn loon waard (Luk. 10:7). Maar ze kozen ervoor om van deze bevoegdheid geen gebruik te maken om zo een voorbeeld ter navolging te geven (9).

- Hij roept de broeders op niet moede te worden het goede te doen (13)

Op het eerste gezicht lijkt het niet veel met het gedeelte 6-15 te maken te hebben. Toch is zo’n oproep wel op de plaats. De sfeer die ontstaan is door de leeglopers kan ook de goedwillende gemeenteleden naar beneden halen. Paulus roept hen op om zich niet te laten beïnvloeden door de slechte voorbeelden en door te blijven gaan met ‘goed doen’.

- Hij maakt duidelijk dat het doel van de tucht is: herstel van de broeder (15). De betreffende broeder moet beschaamd worden opdat hij tot inkeer komt. Hij mag beslist

niet als een vijand gezien worden maar hij moet terecht gewezen worden als een broeder (15).

Tucht zullen we niet veel meer aantreffen in de hedendaagse gemeenten. Het is ook niet zo gemakkelijk om op deze manier te moeten optreden. Maar het is wel bijbels! Als we nalaten om tucht uit te oefenen binnen de gemeente dan is er een kans dat God het zelf gaat doen (anders wordt de gemeente krachteloos). Bijbelse voorbeelden van Gods ingrijpen in gemeenten zijn:

- Hand. 5:1-11 De geschiedenis van Ananias en Saffira.
- 1 Kor. 11:30-32 Gods tuchtiging in de gemeente van Corinthe.
- Opb. 2:20-23 Gods tuchtiging in de gemeente te Tyatira.

Toch zit er, al klinkt dat vreemd, ook iets positiefs in als God ingrijpt in een gemeente. Immers: Allen, die Ik liefheb, bestraf en tuchtig Ik (Opb. 3:19).

3.3 Vrede

In vers 16 spreekt Paulus over de Here des vredes. Met 'Here' bedoelt Paulus gewoonlijk de Here Jezus. In andere brieven heeft Paulus het over de God des vredes (Rom. 15:33, 16:20, 2 Kor. 13:11, Fil. 4:9, 1 Tes. 5:23).

God is de bron van blijvende vrede, voor altijd en onder elke omstandigheid. Ware vrede begint trouwens bij God en is gebaseerd op de verzoening door Christus. Zij die Christus toebehoren hebben vrede met God (Rom. 5:1), maar het ervaren van deze vrede heeft veelal te maken met de mate van samenwerking met God. Paulus wens is nu dat de Tessalonicenzen deze vrede steeds mogen ervaren, hoe ook hun omstandigheden zijn (zie ook Joh. 14:27). Het lijkt me niet dat Paulus hier bedoelt dat ze steeds vrede hebben met alles en iedereen. Op zich zou dat wel wenselijk zijn maar het is in deze wereld niet realistisch (Rom. 12:18).

Het is ook mooi dat Paulus in de verzen 16 en 18 het woord 'allen' gebruikt en daarbij de 'ongeregelden' insluit. Ook al leven ze in ongehoorzaamheid (door hun ongeregeld gedrag) dan betekent dat nog niet dat Gods genade van hen geweken is.

Paulus dicteerde zijn brieven blijkbaar aan een soort secretaris, maar vlak bij het einde schreef hijzelf een eigenhandige groet of iets dergelijks (17). Dat was zo zijn gewoonte bij alle brieven die hij schreef (Rom. 16:22, 1 Kor. 16:21, Kol. 4:18, Film. 1:19). Op deze manier kon de authenticiteit van zijn brief worden bevestigd (blijkbaar doordat zijn lezers zijn handschrift herkenden).

3.4 Vragen bij hoofdstuk 3

1. In 3:2 doet Paulus een duidelijk gebedsverzoek. Toch hebben ze heel wat 'moeilijke mensen' ontmoet. Hoe moeten we dit zien?

2. Bijbelse tuchtprocedures komen tegenwoordig niet veel voor. Wat zou hiervan de oorzaak zijn? Wat voor effect heeft dit 'ontbreken' op het gemeenteleven?

3. In 1 Kor. 15:58 roept Paulus de Korintiërs op om te allen tijde overvloedig te zijn in het werk des Heren, wetende dat hun arbeid niet vergeefs is in de Here. Wat wordt er bedoeld met ‘het werk des Heren’ (kan dit ook je gewone werk zijn?) en wat betekent ‘niet vergeefs in de Here’? Hoe kunnen onvrijwillige werklozen toch overvloedig zijn in Gods werk?

Verwijzingen

1. StudieBijbel, 2 Tes. 3:1, <https://online.studiebijbel.nl>, sep. 2018

2. *Ibid*, 2 Tes. 3:2

3. *Ibid*, 2 Tes. 3:2

4. *Ibid*, 2 Tes. 3:3

5. *Ibid*, 2 Tes. 3:5